Ерекше тобы	ЦИКЛОГРАММА
Топ атауы	№ 1
Уақыт	03-07.07.2023
Тәрбиеленушілер саны	Шуақты күн / Солнышко лучистое / The sun is radiant
Мерзімі, апаты, тобы	
Тәрбиешінің аты-жөні	

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды дені сау болып көтеріп, тәрбиелеп мен жақсы-жүйелерін қарау, ата-аналармен ақылдасу, көмекші құралдар, балалардың жасы ұлттағы ойын процесінде қатысуы жайлы әңгімелеу.				
Ынталандыру	**"Құлпынайларды ағытқыдық".** Мақсаты: балаларды тәрбиелеп еңбексіз жұмысқа ынталандыру арқылы: суға сақтыққа еңбексіз жасалмаған жемістер, шөптерін жинаған комитетінен тапсырмаларды жинап, шөптерін пісіптеген жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесу жиегін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу.	**"Біз ойын бөлмесі мен жатын бөлмесін тереңі алдық, дымқыл матамен сүрттік".** Мақсаты: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, жақсы ерекшелігін сақтауға үйрету: ашық түсті, мағынасы сулау және сығу, жұмыстың мәнін сумен жуу.	**"Балаға жіңішкеріпе жұмыларыңнан су бұрау".** Мақсаты: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жіңішкеріпе ыстықсыздықтан қорғанатын жайлы түсініктерін беріту; мәнділіктерін ұғынуға жасауға тәрбиелеу. Ол балаға сулауы қажеттілігін анықтауға үйрету (ыстықсыз сыртқы түрмен және тыныштық түсі мен қалпына байланысты), сулау технологиясы есте тұтуға.	**"Тағам ұрықшықтар"** Мақсаты: балаларды ойын бөлмесінде ұрықшықтарды тағам және дамыту ұстауға үйрету: шөпті дымқыл шүберектен сүрту; оқу жұмыстын жайын ұрықшарына көмек. Еңбек дағдыларын мен жұмыс барысында мәдени – гигиеналық талаптарды сақтау біліктілігін дамыту Ересектерге көмектесу жиегін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу.	**"Өз тәжірибиі жинауды үйренемі".** Мақсаты: балаларды өз тәжірибиін күтіп ұстау біліктілігін мен дағдыларын қалыптастыру; тәжірибиінде тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ынталандыру; еңбекке баулу; өзін-өзі сынамет көрсетуге дағдыландыру.
Ойындар (ұстап ал, сөзжұмбақ, дамытушы ойындары)	**"Сиқыршының бөшкесі тағы" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту (сөз өзі мен сын есімді байланыстыру). **"Қатарға тұрып білейік" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жаттығу барысында шеңберді сай қалыптап, сөздерді бірге айта жүріп, жіпшелер дене мүшелерін көтеруге мүмкіндіктерін; қабылдау, зерде болу қабілеттерін, жестібулер жаттығуын дамыту. Жаттығулы жиілді әуен жайлысын кешіп өткізуге болады. Қатарға тұрып білейік, Мүшелерді көрсетейік: Басты он-оңға бұрып, Қол жыпты жиірейік. Қатарға тұрып білейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары мен жиірек, Бұлтқа, тамақ тұсырейік. Қатарға тұрып білейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты мен жиірек, Мұрынмен жапалаған жүрейік. Д. Ахметова	**"Лото" ұстаға үсті ойыны.** Мақсаты: жорамалы ортаның тамыстыру, тапсырмаларын жинайту. Лото жиегінде түрлі ойын жиі дайындалған модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, бейнелеуіндік, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолы мен моторикасы жетіледі. **"Жемісер жауғанда" фонемо-лексика жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің ұқсалына сай қимылдауға беріту; жемісерге көмектесуге жаттандыру; ауызекі тілінмен жаттығуы. Жау, жау жемісер Жау жемісер! Ауыл сулы мол болсын! Османдар мол болсын! Жауған жерге сөнт болсын! Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Бір жемісін сөзеді) Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Екінші жемісін сөзеді) Шыт-шыт! Шыт-шыт! (Екі жемісін сөзеді)	**"Сиқырлы қорапшы" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: баланың сөйлеу тілін, түйсігін, ойлау қабілетін дамыту, қиялдау жағына еңбекпен шығыстыру. **"Қаш, ақырет" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың ойын, қабылдау, зейін, ұқсатуы, пантомималық қабілеттерін дамыту: жемісер туралы түсініктерін тыңсалту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларды жемісер мінезін қимылдарға тұруға ұсынуға, іздеуге жолды жолын ашуға болады. Ұшқан ұшқан мекен, қаш, жеріктім. (Қол екі жаққа сөзу, дене екі жаққа жылжиды) Машина жүріп келеді, жеріктім. (Рөлді айналдырған сынай тағыты) Паровоз жүріп келеді, қаш, жеріктім. (Алаңдағы жолы, тығыз тарсы жолды екі жаққа ұрлеуды) Мотоцикл жүріп келеді, қаш, жеріктім. (Екі жолды жұдырыққа түн, жолды жіпке-жіпке екі жаққа бұру) Тікұшақ ұшып келеді, қаш, жеріктім. (Қол екі жаққа сөзу, дене екі жаққа жылжиды) Велосипед жүріп келеді, жеріктім. (Рөлді айналдырған сынай тағыты, дене екі жаққа тағыты) Катер жүзіп келеді, қаш, жеріктім. (Алаңдағы жолы, тығыз тарсы жолды екі жаққа ұрлеуды) Автобус жүріп келеді, жеріктім. (Рөлді айналдырған сынай тағыты)	**" Айналмыштағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер).** Мақсаты: балалардың жемісмен көкөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін тыңсалту; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру Құралдары: алтыбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрышты, үшбұрышты сиқыры тақтадағы жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіздер? (Дөңгелек, шеңбер, шаршы, тікбұрышты, үшбұрышты) - Алдыңыздағы суреттерде сызылған жемістер мен көкөніс. (Балалар жемістер мен көкөністерді атайды) - Олардың қандай бір сөздерімен біріктіресіз? (Жемістер, көкөністер.) - Суреттегі көкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстіне бастырып қойыңдар. **Пазл жинау ойыны.** Мақсаты: қолы мен моторикасы мен қолының моторикасын дамыту, тәжірибиіне жаңа жасты қырынан көру қабілетін жаттығыстыру, ұсынысты қолдаулары дамыту, табиғаттылық, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсаты: көру арнасы қабылдаулы, көкөністер дамыту, жемістілігі, жаңаныстағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жиынтықтары, жемісті пішіндер тақтада	**"Ортасті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұлы мен моторикасын дамыту, тілмен жайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерін ұстау. **"Сиқыршылар геометрия тілін ал" зейінге жаттығу.** Мақсаты: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі пішін және бөлшегі туралы үлгілерін суреттер. Педагог суреттерді тізіп, бірінде ауысын сиқырлы берсіз, балалар сиқыршылар үйді табуға тырысады Дұрыс таңдап алса, сол суреттің тағы бір рет сиқыршы береді. **Керемет сөзді мәнерлеп айту (жаттығу) жаттығуы.** Мақсаты: мысалмен тіл мәнерлі ретін білуге дағдыландыру, есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Тіл дөсім" Тіл дөсім жаныннан өтіп: Жаз, жуз, жаз жіпке жиіпті. Ұмытпайын не бүтін, не сынық; "Жаз, жуз, жаз жіпке жиіпті" Д. Ахметова.
Таңды жаттығу	Таңғы жаттығу. Балалардың дене шынықтырын қамтамасыз ету, жүйелілікті жаттығу іспетті қалыптастыру Ал, балалар, тұрайық, Аяқтарды ұстайық. Оңға қарай жүрік, Солға қарай жүрік, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Бесінші: жаттығу				

Scanned with CamScanner

Тақырып: (мерзім сөздер, қалыптастырылатын ұғымдар мен дағдылары)	Тақырыпты меңгерту мазмұн дағдыларды қалыптастыруға жағдайлар. Жаңа құралдарын тұрақты пен шоғырлап дұрыс қолдану, мәтінмен жұмыс істеуге, ауызша сөйлеуге, тілмен дамытуға, ауызша мәтін оқуға сөйлемеу. Ашы-сонаның, тәтемей тұр, Сорпаның бәлеуін ал Ашырып алып қоймаң Шаяның жақ пышы ма Кесіп асты жоймаң Тәуекел ет қалқырма. Тілмен шыр етуді біз Сөйлемейміз, ұқпаймыз Ауызы бізге өзгені Елемейміз білмейміз				
Оқиғалар, оқу қызметіне дайындық	**Балаларды ҮОҚ дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары**				
	Дыбыстаңқылауға арналған ондық жаттығу: "Жаз келеді келді". Мақсаты: балаларды, мөлшерлеп оқу, шапшаңмен орындауға сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға мотивациялау, жаз мезгілінде қатынасымдықтарын арттыру. Құралдары: жаз мезгіліндегі ыстықтар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келеді жылырақ, (Екі қолымен өзін ұстау) Қандай әсем, керемет. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда жем түйнектер, ("Түйнектер" - балалар ортаға шығып,жол бұлғайды) Жайқалып тұр, тамшы, Көбелек пен аралар ("Аралар" мен "көбелектер" жаңдықтарын жасырсы) Гүлге қонды, жұмыс! Шөп арасын қарасаң, Бұлдырап бір қызарған ("Бұлдырақтар" жүгіріп шығып,бетперде ұстап, бастарын шайқайды) Жасыратып жатқаны. Кеше түсіп, тоз-тозы! Ешкейін ешқ, ешкейі, (Қолын балалар ортаға шығып, сүт сауыстарын қозғалтады) Тереңі салаң сібетіп. Кіл-кішкене, мөлдіреген, Өлер-өлер тібетіп. Ауыдрғаз А. Кажкова	**Оқиғалау: "Құс ұясын бұзбе; жемістерды сындырма; дәмсізін отырғыш ешқашан тастама; бұлақты ластама".** Мақсаты: табиғатты ардақтауларына бейімдеу.	**"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау, мотивті қарекетке сай айта жүріп, қимылдарды орындауға мотивациялау. Мынау – менің жүрегім, (Екі қолды жүрек үстіне) Бері оңдап бастағым. Мынау – менің мысалы, (Екі алаканды басқа қою, сипау) Бірі осы бақшаны. (Сұқ саусақ жағы) Мынау – ол қолым, (Екі қолды жоғары - төмен екі жаққа сілтеу. Мынау – сол қолым. Барлық істі бақшаны. (Шапалақтау)	**"Ерекшелік ата" дидактикалық ойыны** Мақсаты: сөз тұлғасын жұрнақтар арқылы жасау сөз құру.	**"Тіңдеме қайда ұяны бағады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсаты: балаларды суретке қарап, тіңдемелер қай жерде ұяны бар жаттанып мәнетін айтуға мотивациялау; мағыналы, жаттығуды бағдарлы қабілеттерін тыңдатар. Педагог балаларды алдын-ала тіңдемелер жасай алмалы, дыбыстық бейнелемелер арқылы көрсетеді. Сондай-ақ түрлі бағыттарға қарап, түрлі мәнетін пен жаңылтпаш ұсыны-мағынасы туралы суреттерді жетілдіре көрсетеді. Құралдары: тіңдемелер жазылы, темен, ок, ала жаттарға қаралы туралы суреттер. Балалар мысалы мәнетіне: "Тіңдемен сонда ұяды", "тіңдемен сонда ұяды", "тіңдемен жоғары ұяды", "тіңдемен темен ұяды", "тіңдемен жерге қонады", "Тіңдемен асмада ұяды". Балалар тіңдемелік мәнін ескеріп байқайды.
Балабақша жетекші бойынша ҮОҚ	**Сөйлеуді дамыту** "Нұрлы күн" Мақсаты: Жылы жер-райы,жылы күннің ерекшелігі туралы түсіндіру	**Дене шынықтыру** "Күлімдеп тұр нұрлы күн" Мақсаты: Балаларды жылы ықылымен тұру; жылы белін жайып, бір аяқпен тұрып; жылбу таяқшамен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және темен жүру жаттығуларын жетілдіру; қатарға сөзуден тұру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар ойнау ісімен дағдыларын жетілдіру дағдыларын дамыту	**Көркем әдебиет** Оқиғалаған үйренемін. А. Осеева "Тәтті тежіш" Мақсаты: Балаларды бейімділіктерін сөйлеуге, өз ойларын ерікті айтуға үйрету; оқылған мәтіннің мазмұнын меңгеру; өзіндегі бағалы, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру; оқиғаны өнерлеп бейімділіктерін айту дағдысын дамыту; өз-өзінің, үлкендерге сыйластыққа тәрбиелеу.	**Сурет салу** «Аспандағы ғажайып құс» Мақсаты: Балаларды аспандағы құстың суретін салуға, дене бөліктерінің пішінін бере білуге үйрету; қалам,қол моторикасын , көңілдерін, қиялдарын, мақсаттылығы бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту , бояу, қылқаламмен сурет салуға жаттықтыру, сұлулық жайлы түсініктерін меңгеру, табиғат нысандарына қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. **Музыка** "Өкім табиғат" Мақсаты: Өткен материалды балаларға есіне салту. Балаларда шығармашылығы, өзіне деген сенімділікті дамыту, өз бетінше өнерін көрсетуге мүмкіндіг, музыкаға және музыкалық қабілетті [illegible] дамыту.	**Жаратылыстану** "Орманда күн сәнбесі" Мақсаты: Алтын демдерінмен таныстыру жалғастыру, жұмыс жарық пен жылу екен күн туралы мәнерге түсінік беру. Күннің жердегі тіршілік үшін маңыздылығын анықтау. Балалардың жанды табиғат туралы білімдерін кеңейту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

Серуен	**Гүлдердегі түлкілер бақылау.** Мақсаты: гүлдің өсуі мен дамуын бақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру; өйтіп, әрбір, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларға қалтадағы, мөлшер түлкіні сақтауға шақыру. **Еңбек әрекеті: дала мінгіштеріне күтім жасау (шөпсыту, суғару, шөптеу).** Мақсаты: Ұжымдық еңбектің алғашқы жұмысы сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру. **"Кім секіреді?" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; жүгіруге, секіруге сай айта жүріп, қимылдарды орындауға мүмкіндіктер. Кім секіреді? Тез ала? (Орындау қозғалысы) Жаттығуы қозғалыс. Бастығыңды сайлаймыз, (Қол біздің, бізге екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Дегенмізді менің, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтеремі, қайта тоқтап түсіремі, (Қол жоғары, төмен түсіру) Дегенімізді істеміз. (Алқа қозғалысы тұру, еңкею) Алқаны алыңыз, қоямыз, (Алқаны ала шашып секіру) Бір, екі! Алыңыз, (Орыққа алыңыз) Біздің бірі тоқтап! Спортты болсын, жарқын! (Қол жоғарылату) **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға жаттықтыру; зеректікке, ыңғайлылыққа, дәлдікке дағдыландыру; ынтымақтылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тұ сыртына қояды да, алыска лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түспеппен жайы тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар-екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдіріп, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бір байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, дереуіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек ешке берілмі. Сайтан, ақ сүйекті ешкімге жетпейтін тәрбиешіге тайып ешеп бала жеңіпап етеміз. Жабдық: ақ сүйек. **"Сымсыз бөгет" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылдам ептілікпен, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына жалдамен сымсыз-сымсыз тізіпіп жатыр тақтаймен. Құрылымы: сымсыздарды ұмытпа жылдам секіруге шақыру. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойыны "Тастардан секіру".** Мақсаты: тепе-теңдікті дамыту.	**Торғайды бақылау.** Мақсаты: торғайдың сыртқы дене ерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; оларды қорғауға шақыру. "Торғайдың ән". Шыр-шыр етіп торғайды, Қорғанысқа, бөлмайды. Кеп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сыманов. Торғайдың қоңыздарды бақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алдыңғы екі жұпын секіріп, қанаттарымен бір-екі рет қағып, тез ұшу белгісі, ұшқы бұтқыма шыр етіп ұшып кететіні туралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті: ойын жайлылығын жасау.** Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту. **"Қарағыта мен қарғыпен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, тапқырлыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлінді, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қарағыта" да, екінші қатарлағылар "Қарғыжатар" болады. Бір ойыншысы сөзімен арқылы белгілуіне ретімен таңдайды. Бастаушы екі сөзтың арасынан ерісін-қарсыны жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, оның сол қалуынша "қарғыжар" немесе "қарағыта" деп қосады. Сол кезде бастаушы өтіп кетпей тоқтамлар. Бытырай қашы жоғалады де, ағы ағалмағы тез соғып жүгіреді. Оларды жіңдеті - ешкім тоқтатқыздың бірсуы қуып ану. Ұстаған ойынсы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы тоқтап ойыншысын кеп ұсын ала, сол топ жеңеді. **"Бөлшектегі тәуыстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: оңтайлы қарқындағы жүгіруді, жартылай отыруды және қаңқаттарын қандай қозғалысты жетілдіру жаттығуы. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; оңтайлы, жіңдіпкет тәрбиелеу, қозғалыс шығармашылығын дамыту. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, дыбысқа құмнен ойындар.** Мақсаты: ұсақ қол моторикасын дамыту.	**Күзгі бақылау.** Мақсаты: балаларды күзгі бақылаулары ерекшеліктерін білуге; күннің, жер сарғаюын, адамның бұқа кейінгі ойыншыларын, құбылыстарына тікелей ықпал-ептілікке ынта ояту, мәнерлеуге тәрбиелеу. Педагог күзгі бақылау алдында, балаларға, күзгі ауа ұшқа, белгісі кім ыдымды немесе фотоалбомды шыға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотоалбомдар немесе кім ыдыстар. **"Күлімдейміз күздей" жаттығуы.** Мақсаты: күзгідей күлімдей (балдырлы жоғары көтеріп, ұзынша бейнеле жасайды). Жабдықтары: бітпей (балдырлы жоғарыдағы жібереді). Күзгідей ауа ашық (балдырлы жоғары көтеріп), Біз бақытты балмыз (балдырлы жоғарыдағы жібереді). Г. Кужагулова. **Еңбек әрекеті: құрғақ жапырақ жинау.** Қолшаттарды жасау. Адамдарды бір балалардың қатысуын ескеру. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту; оңдыстарды жазуға, ерекшеліктерін анық көрсетуге дағдыландыру; жиіліктерін тәрбиелеу. **"Ақ серек, жаңа серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартты бойынша ойнауға, мұқият және белгілі болуға, бағыттыққа, жылдамдыққа, жылдамдық жүгіруге бауыр, балалардың тез бейімдеуін жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінді. Арасымен 30-40 метрдей жерге бір-бірінің қарама-қарсы орналасып. Кез-келгін ұзын ұстаным, тоқтап тұрады. Жүрбіс бойынша ойынды бастаған топтың балалары әнмен жаңа айтады. - Ақ серек, жаңа серек, Біздің сізге кім керек? Екінші топтағылар ойынсыпаңа ағып өтіпді. Сол кезде ағы аталған бала өз тобынан шығып, екіншідей жүгіріп кетеді де, қарсы топтың тобына ұзын жолмен тырысады. Егер ұзын жолы, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Ұзын алмаса, ол сол топта қалады. Бонусу: неденгі ойын ойнау алдында шынтақтың ерекшеліктерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **"Тоқтап тыңдаңы" өз қимылдары ойыны.** Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша орнықты, шығармашылық, жіңдікке, ұстаздықтың тиюту Белгі бойынша екі аяқпен секіру; оңтайлы, жіңдіпкет тәрбиелеу, қозғалыс шығармашылығын дамыту. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар.** Құрылымдағы ырғақ қатынас жасау бөлшектерін қалыптастыру.	**Рационалды бұлшықет бақылау.** Мақсаты: Ағашқа ерекшеліктерін өсуі мен дамуын бақылау, табиғат ортасы жағдайлары жағдайлары қалыптасуларды жалғастыру. **Еңбек әрекеті: гүлзарды тазарту.** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманы тиімсіз орындау. Су құйғыштарды жасау. **"Саны қанша – тоғыз гүл (самырсынгүлі, жапырақ, тік, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балалардың зеттар жиынын саны сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасалды ағ гүлдер, ағ жасалды жапырақтар, ағ тақтар, жіңдіктерде түсіне ұлы бұтақтар. Педагог балаларға сөрмеді көрсетеді немесе ауызша сөзды атайды, балалар саны сай зеттар жиынын құрастырады. Зеттар жиынын жасалы немесе жаңын топтарға бөлінді, құруға болады. **"Ұшқыш құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; ынтымақтастықты білуге, еңбек-жігерлік дамыту; достыққа тәрбиелеу. Сызықша бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі күзгішім, екінші қаншық. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың ортасында шеңберде тұрған баланың бірінші артында тұрып, жүгіп құрайды. Күзгішім мен қаншық шеңбер сыртымен, бір-бірінен алыс тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойынша бірін-бірі қуалайды. Қашып жүгіп бала (қалаған бойынша немесе шаршаған кезде) өз қалаған жұптың алдын тұрып алады. Сол кезде ұшқыш артқы болып қалған бала ортаға қарай қашуын жалғастырады. Егер күзгішім қашып жүрген балаға қолын тигізіп, тұрған үлгерсе, қуғыншы жер бағытта қаша бастайды, оны ұстаған бала қуалайды. **"Күміс сүретін сал" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: спортпен ойындар мен жаттығуға қызығушылықтарын арттыру; ептілікті дамыту. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсаты: құрылымдағы қарама-қатынас жасау бөлшектерін қалыптастыру.	**Конструкциялы бақылау.** Мақсаты: жаңа мәтіндегі ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін білуге. "Мәнерлеуде" жайлы түсініктерін ашыпту. "Конструкция" Жаңбыр жауын бақылау. Аспан жайлы ашыпты Сурет ашы табиғат. Бояуларын дайындап. Тур-гүлін дат сызыпты. Конструкция салыпты. III Оқиғалануы. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын үлкен бұтақтарын жинау.** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеу, өзгеге тапсырманы орындауына көмектесу, өзара көмектесу тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-бірінде соғысып, бір жерге жинауға дағдыландыру; жастайлар ептілігін, жылдамдығын дамытуды тәрбиелеу. Жүрісінің: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шашырауын білсін үшін, бақшаларға (тастар, бірінде, ағаштар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Ұзақ тайақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды жүгіруге, ыңғайлылыққа, ұмтылғыштыққа, ептілікке тәрбиелеу; ағыпты жасай жасап орнын ұстап, ойын алаңында белгілі қашықтарды жасауға дағдыландыру. Ойынға ұзақ-тыр бала қатысқа алады. Әр балаға бір-бірдей асық, бір-бір сақа берілді. Кембеге бір-бірдей асық тиюп әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жан-жақ сақаларын ұйрісуі. Сақаны алыс тұрған бала бірінші болып, оған жібіттіпен рет-ретімен (тізбек, бұл, ешек) "ұзақ" жүгіріп (жеңбеуге алыстау жерге бірінші сақа ұйрісуі). Сақаны алыс тұрған ойыншы бірден кембеге тиюп асықты ағады. Осыған бөлшегін жағайды, асық жу, бір ұзақ болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұзақан мергендер тиіп алмаса, кембеге қалған ойыншыға кезек тиеді. Кезекте асықтан дат тиіпін және оны кембеге жиіпін алыс ағыстыпан, ұзақ тайақ артық, қашықтыққа ұзақтан ойынды қашан жоқ: асықта тиіп алмай қалғанын атқан жалғастыра береді. Белгісін атқан асықты ұзақ тайақтан асай қалғанда тоқ - ойынды тоқтатып, жаңын кейінгі ойынмыз кезек береді. Ұтылған бала ойынды жалғастыра алады. Сейтіп ойнаған екі ұзақ ойынмыз шеңбер әр кембедің бір-бір жолмен ашық, оған екі қуалаңы кембеде тиіп сайысқа түсіп. **"Түрлі-түсті мелодиялар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: конструкциялы жасаған дағдыларын бекітілетіндігін дамыту, мәнерлеуге, тұсқаны білуге. Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты, жүру қабілеттерін дамыту "Ысылана тыну".
Серуеннен кейін	Өз бетінше қатынасы, жасаған жұмыс бөлшектерін бекіту; балаларды ең алдымен бізге тапқан, сыра алмаса түймешік ағыпа білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас	Жүруі ерекшелігін бекіту, жүруі білмесінде тәрбиені сақтау.				

Күнделікті уақыт	Ересектермен орнатылған жағымды "Менің көңілім" Мақсаты: таныс ұйымға қолайлы жағдай жасау				
Бірге-бірге тұрғыдағы, жеке-даралық іс-әрекеттер	Жаңалық тақырыбындағы ағылшын-ана мақсатында дәстүрлік жолдарымен жүру.				
Бастапқы ас (қалыптастырылатын сөздіктер мен дағдылары)	Асхана бойынша мәдениетке міндеттерін адал орындауын үйрету жалғастыру: дастарханды толық жию				
Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, іс-қимылды, дидактикалық, ұстел үсті, театр ойындары)	**"Не көкөріс?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейінін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зерттеушілік тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Ортасы: заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 бастырып, ал кейін 10-12 дейін жеткізуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырамыз. балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар мәдениет жұмысы, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар мәдениет анықы ол, қай ойыншық қай жерге мағыналық айтады. **Сюжетті-рөлдік ойын "Экспедиция".** Мақсаты: экспедиция жайлы түсінік беру. Оқушылар шығармашылығы жағдай туғызу және мадаптау, ойын жолдарын сөйлем тізбектерге бөлуін білдіріліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың тілінде жұмысының адаптациясы бағыты оның табиғатты сақтауға шақыру, әлемдегі маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балаларымен бірге олжаттар, мәліметтік жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, экологиялық мәнділіктің маңызы неде екені жайлы талқылағы мен. Балалар рөлдерді өздері бөліп, мысалы тәжірибе, жергілікті жерлер жолдарымен, картаны жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді, фотоға түсуімен аяқталуы. Ойын соңында тәрбиеші балаларымен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат ортасындағы жауапкершілікті сезіну керек.	**"Сұ, ешек, мер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың тірі табиғат мағыналары жайлы білімдерін бекіту, қиялдарын, зейіндерін дамыту; қызығушылық, байқампаздық тәрбиелеу. Ойын барысында дыбыс қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе сеңбер құрып отырады. Бірінші ретімен ойын жүргізуге ұшын, бастауын рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастауын доппы ешкімнің әр баланың қолына лақтырады да "сұ!", немесе " ешек!", немесе "мер!"- деп айтады. Доппы алған бала, әр бөлігі сөзге тақап сөз тауып атайды. Мысалы, "сұ"-балық атаулары, сұда өмір сүретін тіршілік иелері, "ешек" - құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," мер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **Сюжетті-рөлдік ойын "Аналар мен балдар".** Мақсаты: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту. Ойынға қатысушыларын дамыту. Балаларды рөлдерге бөліп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және обыммыдар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға шақыра отыр. Отбасы мүшелерінің достық сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу	**"Кеспіпрессаш" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: мәтінді және қасында түсіп жайлы түсініктерін бекіту. Ойын барысында балалар түрлі түсті шеңберлерді таңдайды, түстерді сәйкес ретпен орналастырып, кешіруісін құрайды. **Сюжетті-рөлдік ойын "Жануарлар бағы".** Мақсаты: балалардың жануарлар бағы, ауғызуға ыңғайлы жаңа-жануарлар жайлы түсініктерін бекіту; ветеринар дәрігер, орнатылған туралы түсініктерін бекіту; мамандардың жануарлар-бағысқа қандай рөл ойнайтынын анықтау; жануарларға қамқорлық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы: Тәрбиеші балаларымен бірге ойын алдында жануарлар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлем бойынша кездесетін жыр мен құстар жайлы білімдібен көрсіп. Ветеринар дәрігер, орнатылған (құстар бойынша мамандар), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңызы жайлы талқылау қажет. Балалардың өздері жануарлар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді атап, тандайды. Кейіпкерлер өзінің қажет киім ұғыларын мен құралдарды алады да, орындарына барады. Қалған балалар көздеуімен ойынмен жыр мен құстарды алады да, оларды белгіленген орындарға отырғызып, қоректендіреді, қамқорлық көрсетеді. Мамандар жыр мен құстардың орындарын қарайды, қамқорлық істейді. Ойын соңында тәрбиеші балаларымен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам жойылып бара жатқан жыр мен құстар үшін жауапкершілікті сезіну, қамқорлық таныту, тіршілік етуіне қолайлы жағдай туғызу қажет.	**"Дидактикалық жұмбақтар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсаты: белгілі құбылыстар бойынша жұмбақтарды шешу, логикалық ой жұмбақтарды біріктіру, білімдерін жүйелеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту, түрлі құбылыстарға дұрыс қатынасуына, ұқыпты болуына тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар Ортасы табиғи құбылыстар бейнеленген суреттер-жұмбақтар. Барысы Балалар суреттерден белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұмбақ құрайды. Логикалық жұмбақ тобеті мынадай болуы мүмкін: таңшы-жаңбыр, таңшы - шөптердің мұз таңшысы, таңшы - тұман, таңшы - мемлекеттік, таңшы - мұз, таңшы - бұлақ, жапырақ - ағаш, жапырақ - бұтақ, жаңбыр - күн; және т.б. **Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы"** Мақсаты: ойын арқылы қоршаған орта туралы білімдерін кеңейту, кітапханалық ұйымдастыра маңыздылығын көрсету; кітапхана қызметкерлерін жайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда жүріс-тұрыс ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап сақтау дағдыларын қалыптастыруға ету, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Ойын барысында балалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханалық етікет ережелерін білмеуі, карточкаға жұмыс, кітап беру, оқу залының жұмысы.	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтайық, не істейтінімізді көрсетейік".** Мақсаты: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тілдерінің қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ан-ағармен көрсетеді, балалар тілмен, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Бесінші балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберге отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойлаған, жұмбақты шешуді тырысады. **Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана".** Мақсаты: балалардың дәріхана жұмысшыларының міндеттері (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерін бекіту, хаттаулары, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойынның тақырыбы: дәрілер, сиропсыр, ас қаздаттар, тәжірибелі шаяшаның атты картоначалар мен жетіңдер. Барысы. Педагог алдын-ала балаларын дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор сияқты мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналық көмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханаши, провизор) рөлін өзара бөліскен кілді, қалағандары түсінуіне болады; өздерінің керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші түсуінде көмек, ойынды бастайтынын айтады. Барлық педагог диалогтарды тұзатып,мұқият сұрақтар қоюға жаттықтырады.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын сөздіктер мен дағдылары)	Тәрбиешінің сүйемелдеуімен киім киюін реттілігін бекіту. Өз киім-кешектерін ұқыпты ұстауға, тазалығына тәрбиелеу.				

Scanned with CamScanner

	Бағдарлау. Ойын алаңында жаңаруға. Мақсаты: балаларды бағдарлау барысында, бағыпен бастап, артына дейін, әрісін сақтап, қатынасуға бейімдеу; дыбыстамаға ынтайту, мәнерлеп оқуға деген қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, ауласында не істе тұрғанын анықтауды ұсынады. Кірпіш сөз: "Алма". Қала да орман, көр да орман. Сонау алыс жыландар Отын болды, жыл болды Орман, орман мұнарлы. Қаптай жалп жыра Орман қандай ыңырлі С. Сейтқазин. Нақтылау: қайсысы ағаштар, бұталар, гүлдер. Гүлдерінің жапырақ тақтап, ондағы гүлдерін жарастыру Балалар мәнерлеулерін жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын жеткізеді. Жасыл түс - фотосинтезді (фотофилл) қатысқанда пайда болатын құбылыс. **Ешбір әрекеті: жолдарды сызыру.** Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Үйректер мен жаңғақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: Ұйымшылдыққа, тәжірибеге тәрбиелеу, ал қимыл-қозғалысын бақылау дағдыларын дамыту, балаларды доппы қолдануды ынсыма тастауға жаттықтыру, көру қабілеттерін дамыту. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғынды жеңе алмайтындай тырысуды, ептілікті, қимылды жылдамдығын дамыту; доппыға тәрбиелеу. Балалар "бояуымды" сағынып ауласы тақтайды, қалтаны "бояулары" сондайды. "Бояулар" бағзы жырды тілмен отырады. (Тірлеуі: Орбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, мен "бояулы" сұраған кезде, ол өзінің қойған түсін естіп, ойынға кіреді. Педагог (екінші балалардың бірі) "бояулы сатушы" болып, "бояулы" бояуды сатып алуға келген өзге сұрақтар қойып, "бояулы" қандай бояуды қалайтынын сұрап алады. "Бояулы" алаңдағымен "сатушы" алаңмен мәнісінше сөз рет қағады да, "бояуды жуғыш мүмкін. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұстағысқа, пыш ондағы бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамағы түсті айтса, ол түсті жауға мәжбір болады. Құрылымы: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сөз тізбегі бойынша ұстауға болады. Дербес ойындар: ойнатылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, мәнерлеп оқуға бағдарлай білуге, тілге тиімділік сезімі болуы мүмкіндік. **Ой бетінен ерікті ойын әрекеті, шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндіктерін қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	**Кебілекті бақылау.** Мақсаты: кебілекке тән құрылымы, өмірлік жайы білімдерін қалыптау, табиғатты аялауға тәрбиелеу. "Кебілек". Гүлді, бақты қыдырды Арқалады, тырмалды Ұша берді кебілек те, Тамшыдан та, тобылғы та. Нағыз жанат талар ешті. Қанды бірақ қалмайтқ, Оны сезіне білмай ма? Ж. Сүтбаев. Балаларға кебілекті әсем етіп қанаттарының бояуын ерікпен сызып бейнеу, ал домбы мен жіпті ала, басы мен кеңдер кебілектің нағыз жиын ешқандағы мәнісін дамытады. **Ешбір әрекеті: құмсалғыштың айналасындағы құмды жинау.** Мақсаты: ала жүмыс жұмысты үлдаруға орналастыру (құмды шелекке салып сынау), қыздарға құмды сығырлыпен сығырып, қалыңдығы сызып кемек көрсетуді үйрету. **"Ах сандық, кім сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушінің мұқият тыңдай білуге, жүгіруге, шыдамдылыққа баулу. Екі бала бір-бірімен арналарын беріп, ала қолдарын отыру керек. Жүргізуші былай жырлайды: - Ертіс аулым кешіп, Ұлы-бұлы шешіп. Кеңі кебіне шаңды, Қаңылтыр шаңды. Ах сандық, кім сандық, Арман тарт, кімге арт? Балалар "арт" сөзін естісе, бірі бөлті дер түгілсін, ол қолдарын, тез тұруы керек. Қайсысы жаңсыны арналы жоқ, сол шарт жояды. Жоғарыдағы айтылған үй жанұяларын (қазақша) дыбыстаушы жүгіреді. **"Қуып жет те, сөзір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту, ұқыпшылық сезіне білу. **Дербес ойындар: шығармашылық материалмен ойындар, тәжірибе ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, ұқыпшылық сезіруді ынталандыру; арналымыстарды дамыту.	**Аспанды бақылау.** Мақсаты: балаларды аспандағы болып жатқан құбылыстарды ажыратуға, атауға дағдыландыру; күн райының құбылмалы екендігін түсінуге үйрету. Балаларды түрлі табиғат құбылыстарынан: жаңбыр, бұлтты, бұлыңғыр танытыру. **"Жаңбыр жауғанда" фонтан-ауғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздерінің ортасына сай қимылдауға баулу; жаңбырға қолдауға шығарылуы, ауырлықпалы жаттығулар. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр Арық суы мол болсын! Өлкендігер мол болсын! Жұртқа жерге мол болсын! Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Бір аяқпен секіру) Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Екінші аяқпен секіру) Шыпы-шыпы! Шыпы-шыпы! (Екі аяқпен секіру) **Ешбір әрекеті: гүлзардағы гүлдерді сулау.** Мақсаты: балаларды тәсті-еңбек әрекеттерін орындауға үйрету. **"Өтпеймін" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға қатыстыру; бір қамалай бетті бойынша, шеңбер бойымен бірге бір, бірге екеуміз жаяу жүріп, сөзін сөз жылдамдығы қосып, жүгіруге дағдыландыру; жылдамдық дамытуы тәрбиелеу. Ақырын-ақырын өтеміз, Отпеймізді қолдаймыз. Жылдан-жылдан жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерге жайы балалар жүгіре отырып, қолдарын бөктіреді, демалады. Ойын бірінші рет қайталану мүмкін. Педагог бірінші балалардың бірінші қимылдауын ақылмен жүгіру керек. Шеңбер бойымен жүгіру үшін, балаларды бір жаяу бұрыс, бетпеде шеңбер ортасына қарау керек. Балалардың ойлары мен тұрысы басты мақсат - ала жылдам жүгіруге. Орбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүрсе, бұлы шеңберлік жылжыр жағынан бағыныңдар. **"Жаңды лабиринт" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: тез-тездікті, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлесуге ынталандыруға ретінде жаттықтыру. **Ерікті ойындар: шығармашылық материалмен ойындар, тәжірибе ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, доппы дала, қолды бұлғай беру біліктілігін бекіту; арналымыстарды дамыту.	**Ормекшіні бақылау.** Мақсаты: ормекшіні оның өзінде ерекшеліктері жайлы білімдерін кеңейту және бекіту; табиғат жайлы реалистік түсініктерін қалыптастыру. "Ормекші мен кебілек" Бір ормекші жер ысыны, Жатыр сіз тер құрып. Шыбын айтты: - Ормекші, Мұнысың не кебілек? Тастап бос айтпа, Іс есепке сайлаты Ормекші айтты - Шыбынын, Гүлмір сөзі тұмарын, Тасымарсын, тозарсын, Бергісі жер қалмасын, Торыны кеп кімарсын, Сонда ісім болмасын... А. Асылбек. Балаларға ормекшіні "жыртқыш" та деп айтуға болатынын түсіндіру, торын бақылатып, ормекшінің кеп жіпшелерді жұмаға құрылы екендігін көрсету. **Ешбір әрекеті: ұжымдағы жаңа.** Мақсаты: балаларды тарпеке сөздегі жіпшерес қалыптастыру, бастама мен ұтымсыз жолдар берісіндегі дербестікті қолдамалыру. **Сөзжамбасты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсаты: жарысқа сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұлық есті мәтіндеуге дамыту. Бота, түйе, Құлан, бие, Торайдонова, Қоян, қошқар, Кедей,кулек, Кешек, кіші, Бақалшық, Торғай,шыжымы... Сен, кім? Сен, кім? Кадыр Мырза Али. **"Қойшы мен тобын" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын жолымен бөлінуді қатысуға бейімдеу, бақылаушы және ойынды ұйымдастыруды ойнай білуге машықтандыру; шыдамдылық, жүгіргіш, жылдамдық баулу; ауа-жігерін, тапқырлығын дамыту. Алаңның бір жағында жиналып ой жорасынады. Ойнаушылар сызылған ауалы "қойшының" тақалып алады, қалғандары - "қойшылы" сондайды. "Қойшының" мекін бойлаулы. Балаларына бірегі (алдыңнан сөздегі) "қойшысын сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қазы бересің?". "Қойшы" өз сөзінен (неге дейін) айтады. Оны қамыстыпты "қойшы" «Менің тобымы қайда?", - деп сұрайды. "Қойшы" (балалар): "Мі-ме-ме.", - деп дауыстайды да уақытша қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүгіруінің қашып құтылмаған болады. Егер "қойшы" балаларын бірге тұрып алса, сұрайды: "Қойшы, қойшы, менің ата?" Ал ойнаушы, "мей" "Ме-ме-ме", - деп дауысын шығарып "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстаған - "қойшысы" айналады. Жаңа ойын бастаулы. Егер бала танылмай жатса, ол "қойшысын" ойын жалғасады. **Ерікті ойындар: шығармашылық материалмен ойындар.** Мақсаты: құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	**Жеңді бақылау.** Мақсаты: жеңдің өзі жылы екенін өзінер жүзеу із-тәжірибелік әрекет: жеңі бағдарлы екенінен жеңсіз күшін анықтау. Балаларға жеңді, жаңуларға, жаңыратқыш қарап бір не жоқ екендігін, сай жаққа еңкейіп бейіту. **"Түймешіне ұқсас, лентаны жеңбіретейік" жаттығуы.** Педагог арбір баланың алдына тұтынып мен лентаны берілуінде анықтап жолы тәжірибелі берілді. - Балалар, қазір біз кешегі жүзеуін ұқсауы жасап, түймешіне жеңді ұқсап жаттаймыз. - Мен "жеңі қатты сығып тұр" десем, сендер қатты ұқсап, лентаны қатты жеңбіретесіздер. - Мен "жеңі бау сақты" десем, сендер тұтынатқа жыпыр ұқсап, бау жеңді бөліреттіздер. **Ешбір әрекеті: шығырылған материалдарды жинау.** Мақсаты: балаларды сауатпен жейін ретке келтіруді үйрету: ойынжыптарды жинау, сөбетке салу, ойынжыптарды жинау. **"Орамда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамды болуы тиіс. Шеңбер бойымен отырған баланың бірінде орамды ұстыра тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамды алып, орамды тастаған баланы қуып жетіп орамды тастырып тастауы керек. Егер тастап алмаса, ойынды ол жалғастырады. Орамды тастаған ойынды қуып ізін жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамды тастаушыға орамды тигізе, онда ойынды орамды тастаушы бала ол жалғастырады. **"Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жылдамдықты дамытуды үйрету, бір-бірімен қатынасу біліктіліктерін дамыту, тәрбиешінің нұсқауларын тыңдау; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **Дербес әрекет: ерікті ойындар, шығырылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, жылдамдық бағдарлай білу дағдысын қалыптастыру.

Балмұқ "Жеке даму картасын" сәйкес жеке мұғалімдер жүргізу	**"Сөздегі дыбысты анықта" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардың фонематикалық есту қабілетін, сөйлеу тілін дамыту	**"Орамал жаяу" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту. **"Бұлтқа" фонетика-мәтелдеу жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің мағынасын сай дамытуға бағыт; жаңбырға сәйкестіре шығармалдыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсақ, сұрқия, қарасақ, Қайда қалып барасың? Жерге нөсер тастасаң, Ақсақ тұлар, мен ағам! Гүл-гүл жайнап өсер ек, Ыстықтасаң, мысықсаң! Қазақ елін қорғасаң	**"Есіл сөзге, қатынасқа" ойын жаттығуы.** Мақсаты: тілінен тұрмалдандыру, ойлау қабілетін дамыту. **"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау; мәтінді мұқият сай айта жүрсе, қимылдарын орындауға мақсаттандыру. Мынау – менің жүрегім, (Екі қолды жүрек үстіне қою) Бір соққан бастығым. Мынау – басым мысалы, (Екі алаканды басқа қою, сипау) Барын осы басқарып. (Сол сияқты жағы) Мынау – ер қолым, (Екі қолды жоғары - жоғары көтеру) Жоғары сермеу Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарып. (Шапалақтау)	**"Сөйлем құра" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды берілген сөзге сәйкес құрау бағыт бағдарландыру; сөздік қорларын молайту **"Жақсысті ата" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балалардың жақсылар жайлы білімдерін тереңдету	**"Жаз" тақырыбына мәтінмен.** Мақсаты: сұрақтарға толық, жауап жауап беру біліктілігін тексеру **Қорқыт ата жаттығу жаттығуы.** Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, жаттап оқуға дағдыландыру; жаңаны сөзге дағды қалыптасуына ықпалын "Бақшада" Кешегі бір бала, Бақшаға, бақша ішіне. Шілдеміз шуақта, Тәбетіз ағашқа. Шешемнің жұмбақ та, Жаңыстағы аймақта. Кешкілік үй шаққа Уақытқа қайтамыз Б. Кенжебек
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	**"Балалық шақтың" тақырыбында ата-аналарға** кеңес	"Жаман сөздердің қолай құтылуға болады?" тақырыбына мәтінмен	Кеңес"Бала мерекесі ойындарының маңызы"	"Балабақшадағы күн тәртібі" тақырыбында мәтінмен	Кеңес "Баланы еңбекке баулу"

Scanned with CamScanner

Тәрбиеші аты-жөні	ЦИКЛОГРАММА
Апта	№2
Топ	10-14 07 2023
Топтың жасы, топтың атауы	Жаңаторғай ауылы мектеп-бөбекжай кешенінің жалпы дамыту тобы
Топтағы балалар саны, тобы	
Пәндік-кеңістіктік ортаны	

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау + Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды дамыған ортада қабылдау, бір-бірімізге сәлемдесу, ұжымдағы ынтымақтастық білдіруге ынталандыру. Ата-аналармен және балалармен ертеңгі жаттығулар, дене шынықтыру, ойындар жасау, мектепке дайындық топтарына жазылу, мектепке дайындық топтарына сұрау				
Еңбекке баулу	**"Ойыншықтарды жөндеу".** Мақсаты: балаларды ойыншықтарды жөндеуге тарту, ойыншықтарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	**"Ойыншықтарды ретпен жинау".** Мақсаты: ал бітіруге тез іздеуге тиімсіз болатындығын жеткізу. Тілмен тәжірибе реттеу (ойыншықтарды, құрылыс материалдарын жинау). Эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбекке баулу.		**"Өнімдіктерін жинақтарын сұрту".** Мақсаты: жинақтарды қолды бағынуға, дамыған нәрселерге ұқыпты сұрту, тазалауға жалпы тәрбиелеу.	**"Кірлегін ермекдарды ауыстыру".** Мақсаты: еңбекке деген құрметті қалыптастыруды, тапырмаңы тиімсіз орналау ұмтылыстарын жоюды. Ермекдарды бала қолына оңай ұйыту. Еңбексүйгіш, ұқыпты жинақтауға деген мақтау тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

Жұмыр сүлгі үсті, сауық, ұстаны ойындары)	**"Дөңгөлөк" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: Баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сайлап заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атларын қолмен жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; ойлау, есін, ойлау қабілеттері, ұлақ көз моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттер сойылы мәнсіз карточкалардың бірінде қатарын тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын жинап, оны жауып шығады. Қажетті құралдар: Бірдей көп суреттер, әртүрлі объектілердің бейнелетіп қалыңдығы 5+6 см карточкалар. **"Қайсы ең жуыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсаты: балалардың заттардың көлемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жанда немесе жуыр екенін сурет: қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зеректілікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кілт, сопақ емелді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, шөмеш, доп, кинр) Педагог әуелі дөңгелек пішінді ұсайтын, содан соң сопақшаға ұсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауыптарын айтып болғаннан кейін балалар ұсынайы заттарды қолға алып, қайсы жерді не жуыр екендігін тексеріп тібіңді. Жаттығуды тек екі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттық пішінді жоғ оның салмағы бірдей екеттігін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттерінде немесе жуыр туралы айтады. Мысалы: әуе шары жеңіл ауыр тоқпан, қарбыз – әлдеқайда ауырлы мен тұжырымдарына толған (ағаш су сапмаеты қосады)	**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: сөздік қорларын кеңейтуге шақыру, тілді дамыту Сипаттау: екі топ бір-бірінің қарама-қарсы тұрады. Ортадағы арасынан белгі сызығы жүргізіледі. Әрқайсы тақырыптарды қолдануға болады, кімнің сөзді жақ, адым жасауға болады. Белгі сызығына бірінші жетпей тұр, жеңіске жетеді. **"Қыңалдаятай сауалтар" сауық жаттығуы.** Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұлақ көз моторикасын дамыту. Қажеттілігі сауалтар, Оқып тұр қатар-қатар. (Сауалтарды жыйырлату) Бір - сауық, қалтыдық, Екі - сауық, қалтыдық, (Сауалтарды мәнетіміз жұдырықтан шығарып отыру) Үш, төрт, бес сауық, Барымы да қалтыдық. (Қолдарды тік ұстап, айналдыру) Қолды бір тізе қалтыдық, (Алақандарды жерге уқалау) Шапалақ қақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Алмотова.		**"Сөз мағынасы" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: өз ойын нақты жеткізуге, заттың ерекшелігін сипаттай отырып, оның қолданылуының мәнін түрлі көркем білуге үйрету. Бізге сөздің мағынасын түсіндіруге қолдау: "жеңілдеу", "тығыз", "қалың", "дөп", "ыс", "қолдаушы", "жылы", "ыстық", "ескі", "тұлдыр", "бірлігу", "күрек", "ыстық", "жылдамдық", "тәжірибе", "батыр", "ескі" және т. б. **"Жер, жер, жанбыр" сөзін-мәнерлеп жаттығуы.** Мақсаты: жанбыр туралы түсініктерді тереңдету; көркем сөзді мәнерлеп, шұрайлап айтуға машықтандыру. Жер, жер, жанбыр, сөздетік, Күтуімнен сен едің. Жас отқа де ер жетіп, Жалпыдетіп жаттым. Жер, жер, жанбыр, тағы ла. Дала, тауға көрік бар. мешіт екеш бағымда. Оқып жүрік, ерлер. **"Бөлшекке ма, бөлшек ме?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түрлі жидектер жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорларын кеңейту, пішіндерін дамыту. Сипаттау: Ер бала, кез-келген жидектің жартысы бейнеленген суретін таңдайды және суреттейді, сонан жартысы ұстаған бала сөзуін тауып, жинап алады, егер қарсыласы тапқаса, онда карточка оларда қалады.	**"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсіп, қалай қимылдайтындарын айтуға мәнмәнділікпен; бейнелестіруге сөйлеуге жаттығу, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тығыз алады, еңіреңмен қозғалады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, аулы жатады, отырады, секіреді. Шөпшек - отырады, секіреді, қоқиды, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, биейді, секіреді, шаңқиды. **Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жер қонаққа келді".** Мақсаты: балаларды, мәнерлеп оқу, шағынмен ерекшеліктерін сәйкестіп, жаз туралы қолда айтуға шақырылмыз; жаз мезгілінде қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: кілт мақұлдаулы шынылар бейнелеген суреті-бетпердалар. Жаз мезгіл жаздың, (Бес маймыл ашы тұсқы) Қалай келе, қарма. (Колды екі жанда жаз) Мұнда жеңі түймедік, (""Түймедік"" - балалар ортаға шығыпдық бірлейдім) Жайдарлы тұр, тамаша, Көбелек ше ұшар ("Ұшар"" мен ""көбелектер"" жаңдатпен мәтіндегі) Гүлге қонды, жарқыл! Шөп арасы қарқыл, Бұлдырап-бір қызарма (""Бұлдырамдар"" жүгіре шығыпдықтарын ұстап, бастарын шайқайды) Жаңырмен жатқаны, Кімге тұсай, тан-таңқ!
Таңды жаттығу	Ортаға қуанышты, эмоциялды жағдай орнату, ағалмыш бірлік мүмкіндігі мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кімнің жаттығу. Ал балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Бір-еңіреп, бір тұрып, Үйлесімсіз жайлық.				
Таңды ас (жеңіл сөздер, мәлімдеттырылатын мәнерлеттері мен дағдылары)	Кімнің кім пайда болмаған сайысқа, мүмкін шаш, құрақ етіп сүрту дағдыларын ұстаттау Ас ішуге мәдениетін Сен сонда шығарма. Арыздан түсу ұстаң. Жан-жағына қарма. Ағызды ішіп, бағыт сен, "Рахмет" айтасың.				
Ойындар, оқу қызметінің	**Балалардың ТОҚ, дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары**				

дайындық	**"Жаңалықтар жинау" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды, ұқыптылық түсінігін қалыптастыру және сөйлеу кезінде жолдану білектілігін дамыту.	**Әңгімелеу: "Бау мен бақша".** Мақсаты: бау және бақша өсімдіктері жайлы қарапайым ұғымдарын қалыптастыру; бір-бірімізге мейірімді жұмыстар жайлы түсініктерін қалыптастыру; еңбекке баулу.		**Кіріспе сөзді немесе әйту (жаттау) жаттығуы.** Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт дөңгіл". Төрт дөңгіл жалынған отқа: Жаз, күз, қыс және көктем. Уақытпенен не бүтін, не ерек: "Жаз, күз, қыс және көктем".	**"Жаз" тақырыбы бойынша иллюстрациялары қарастыру.** Мақсаты: жаз мезгілінде табиғаттағы өзгерістер жайлы түсініктерін кеңейту, жазғы табиғат сұлулығына деген жанашырлықпен қарым-қатынасқа қалыптастыру
Балабақша жетісі бойынша ҰОК	**Кіріспе әңгіме** Ы. Алтынсарин. "Аруудан аяқты жуытпа" (әңгімесін оқу, мазмұны бойынша әңгімелеу) Мақсаты: Балаларды өмірлік ұғулы жағдайларында сауатты әрекет жасауға үйрету, ата-анаға деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу, орын алған жағдайларды бағалай білуге дағдыландыру; есте және ой қуатын сөзу қасиеттерін дамыту; жасына лайық құрмет сезімін тәрбиелеу.	**Математика негіздері** «Дүйсенбі пен сенбі,достарымен сауатты» Мақсаты: Сілем жіпшеде екі тек заттардың теңдігі мен теңсіздігі туралы білімдерін бекіту; 5 шегінде сөзбе қабілетін қалыптастыру; ойын мен есте сақтауды дамыту; ұқыптылыққа, зейінділікке тәрбиелеу. **Музыка** "Маусымжыр" Мақсаты: Балалардың педагогпен бірге ән-өлең әзер айту қабілетін дамыту; мейірімдер қатынасында ойын мәнерлеп дұрыс жүгіне білуге қалыптастыру. Музыка мен қимылдарын ұқыпсыз қабылдау; қабілетін жетілдіру; музыкаға және қимылдарға қабылдауын тұрақтылығын дамыту.		**Мүнәжат** "Ерегістегідей Гөзель" Мақсаты: "Ерегістегідей Гөзель" тақырыптарына балалардың сөздік қорын дамыту. Балалардың ұрмашылық дәстүрін ұғынуға тәлімдеріне жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру; ұсақ қол моторикасын дамыту; өлеңге мүнәжат тәсілдерін бекіту; қатынту, ыңғайлап үйін алу; гөзель адамы, ертісі, қымыр сыйбырлар, т.б. **Дене шынықтыру** "Қалыпайдан жасалған тоқа" Мақсаты: Балаларды бір орнынан тұрып екі аяқпен секіруге үйрету; балаларды шаста бір-бірімен жалпы ұшынан жүру; жалпы ұзынан жүгіру дағдыларын дамыту; қимылды ойын ережелі қарқынмен ерікпелеу; шыдамдылық жетілдіру.	**Кіріспеге ортаны тыңыту** "Жәндіктер" Мақсаты: Балалардың жәндіктер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың тұрмысы, адам өмірінде пайдасын танытыру; жәндіктер мен өзгеше жасалған өнердің ғажайыпына бейімсіту сөздік қорларын байыту, "жәндіктер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; есте сақтау, бейімсітуын сөйлеу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

Құмырсқаларды бақылау.
Мақсаты: құмырсқалардың өзарасын тірішілігімен, олардың басқа тірішілік жіктерінің тіршілігінің найдалмен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін дамытуға, бақылауға деген ұқыптылық қалыптасуын дамыту.
"Құмырсқа".
Қалпайды құмырсқа
Қонғыруын, бөлгуді.
Тыным алмай, мұрысқа
Тоқтауды жөнсіз.
Таңдап зиты ұлар бөл,
Түсіп бірі апалы,
Қаулыдасқан бірлер кеп,
Кеңесі тез кеткеш.
Ауыртпалық көрмейтін
Оғар алып жамайтын
Қиындық ез дер кезін
Түбі жеңіс ұсынайтын.
Неге?
Айтсақ дұрысын:
Дөмей ұсақ, ұсақ,
Бір іспейді бірі ұшы,
Бірі іспейді бірі ұшы!
К. Мырзалиев.
Еңбек әрекеті: ойын алаңын жинау.
Мақсаты: балаларды қалыптастыру, тәртіпке сақалы қарым-қатынасты, тәжірибе жинақ бастама мен дербестікті жетілдіруге.
"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартын бұлжай сақтауға дағдыландыру; шеңберлілік, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімделу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Балалар тобынан ерікпен бір-екі бала "аңшы" болып (ең қалаулымен немесе сапаның арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды.
Педагог ойынды бастайды:
- Аңшылар жүр орманға.
"Не бар?" - деп шақырды.
"Аңшылар", қолдарына бір лаптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, одан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "тұрағын" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді.
Педагог:
- Қояндар шықты шалқыма,
Секірсе-қуана.
Бір-бірін сапсы берсі,
Тағы шаңқан қорқынды.
"Қояндар, қояндар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынған жерлері шығып, "қояндарды" қуады, доппы ажырамы тастауға тырысады. "Қояндар" бір-бірін сақтанай, жылдам өз орындарына дереу кішуге тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағы беруге болады.
Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды.
"Жұлдыздар жинайық" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: түстерді ажырата, анықтап қабылдауды үйрету, ұсынылған түстерді ажырату және сойлеу барысында атауларын қолдану біліктілігін дамыту.
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті: шығармалық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту. "Алтынға сөзір".
Мақсаты: ұқыпталып сөзіруді жетілдіру.

Мектепдік жағдайлары бақылау.
Мақсаты: жол мәнінінде мәдениеттер мен жан-жануарлардың тіршілігінің жағдайлары: жолаушыны дағдыландыру; жаяу жүрудің жайлы түрлілігіне жеңілту.
Қорқаш сөз. "Жаяу сұрақ".
Арсыланы ай тұнжай,
Алдамшы күн.
Тулар жұлдыз ұлмады,
Қағады мен.
Мақлар бұлақ,
Сарқы ашы сұы тұрмы.
Кілет сыздар ешт ті,
Болады жым...
Аллаа болып ашсаңы,
Бұйрылмыс,
Бірі-кірі ашы, кешіріп
Жатар жайқаш.
Мақлар сұдық бетінді
Көрейін деп,
Үлкенді шеше,
Шоқыру - ешек.
Ж. Саин.
Еңбек әрекеті: гүлзаңды гүлдерді сыру.
Мақсаты: балаларды үйрету сөйлеу еңбек әрекетін дамыту.
"Ормандағы аңдар" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартын бұлжай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-бірімен сөйлесуге, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ойынға жүгіруші бала "аю" болып тағайындалады (ең қалаулы немесе сапаның бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар.
"Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтап болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, сабақты жолдарды жоғалтқан ұқсап, "аюға" қарай жүреді.
Ормандағы аңдар
Құмырсқадан кеп-кеп.
Терек, теріс аяқы,
Сабетінше сақалы.
Балалар, жалым келсі,
Аю жолдағы берді.
Соңғы сөздерді естіген "аю" "аңдар", "балаларға" қарай жүгіреді, олар ұстап алмаққа болады.
Ұстап алу - бала қолына тиіп болып саналады.
Ұсталған "балалар" мекені ойынымыз қатыспайды.
Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүгіруші ауыстырып, тағы бір рет ойнауға болады.
"Өз үйінді іш" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: түс пен пішінді көру арқылы қабылдауды дамыту; түстерді жылдам атап, белгілі қимылдарды орындауға, есте сақтау мен зейінді дамыту.
Балалар белгілі ошақты көрсем мұнда нақты қимылдарды бірге орындайды (алаң екі аяқпен секіру, бір аяқпен секіру, аяқты жоғары көтеріп жүру, т.б.).
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті: шығармалық материалмен алаңдағы ойындар: "Доппы тап" қимыл-қозғалысты дамыту ойыны.
Мақсаты: бейімделгіштік дамыту.
"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жақа шашырап жүгіруге және бір-бірімен сөйлесуге, бір жерге жинауға дағдыландыру; шапшаңдық дәлдікке, шыдамды болуға тәрбиелеу, дамытуға, дастарқанға тәрбиелеу.
Бірінші: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шашыратқан бастау үшін, бөлшектерге (тастар, бөлшектер, орындықтар, сақиналар) жылдам шашып түру тиіс.
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті, шығармалық материалмен алаңдағы ойындар.

Жаңбырды бақылау.
Мақсаты: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру.
Жаңбырдың мінездеріне назар тастаған кезде жайды айту. Балаларды сейлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдері мен сөздерді үйрету. Іштарпаны жаңы жаңбырды бақылау.
"Жаңбыр жауғанда" фонемо-лексик жаттығуы.
Мақсаты: балаларды сөздерден кірпешін сөз анықтауға бауыр, жаңбырға қатысуға шақыру; ортаңыздағы жаттығуды.
Жаңы, жаңы жаңбыр
Жаңы жаңбыр!
Арық суы мен болсын!
Оймдаттар мен болсын!
Жауын жерін ашы болсын!

Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)
Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Екінші аяқпен секіру)
Шаяп-шаяп! Шаяп-шаяп! (Екі аяқпен секіру)
Еңбек әрекеті: берілген тапсырманы орындарын бірін орындау, гүлдердегі гүлдерді тұнту.
Мақсаты: бірігіп жұмыс жасауға, кейінгісі шаланы-ортақ күш-жігерімен жетуге баулу.
"Тұн-тырнай" ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зерттеуге, жүгіруге бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту.
Балалар шеңбер құрайды.
Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі сызық сөздерден кейін үстіне аттарымен рөлін атқарады.
Ал, қаншы, балалар,
Бір, екі, үш - деп, сөздер!
Бір, екі, үш! Ал тарандар!
Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай жүгіреді. Отырды ортада тұрған бала ұстап алу керек.
Екі, үш бала ұстаған соң, тербеуші "бір, екі, үш" - деп санағаннан, балалар тез шеңбер құрып тұрады.
Ойын қайта басталады.
"Затты жылдам ал" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды шеңбер бойымен жүгіріп, жүгіруді, бір қимылдарды орындауды, белгі бойынша әрекет етуді үйрету; ептілікті, жылдамдықты дамыту.
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті: шығармалық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ептілікті жүру.
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті, шығармалық материалмен алаңдағы ойындар.
Мақсаты: шығармашылығы бойынша ойын тақырыбы шығармашылық қатынасқа түсу мен қарастырылған ешқа әрекет етуі бағыттарын дамыту.

Пәлшікті бақылау.
Мақсаты: өзінің жандағанда дағдыны шығармашылығы оқу; пәлшікті сыртқы пішіні бойынша, қимылы бақылау, оны жаңдықтарын ажыратуға дағдыландыру.
Ұшатын бір кіші,
Мөлбіңді ма екі. (Шекше)
Педагог балаларды пәлшікті кандай жолы тұрып ұсақтағы бір пәлшікті сұрейды. Пәлшікті қимылын көрсет, адам тіршілігінде пішіні, құрылымдағы айту.
Пәлшікті бағыт, шаңсын жалды сақалдағы тұнжыр.
Балаларға Б. Жетпісова "Бағыт үйрек" шығармасы жаттауды беруге болады.
Еңбек әрекеті: ойын алаңын ұсақ қуаған бұтақтар мен жапырақтарды жинау.
Мақсаты: өз ойын ауыстырып жинау барысында жабдықты ретке келтіру, тәжірибе жүргізу құралдарын ұқыпты жалдану, қауіпсіздік техникасын сақтау сияқты бастамаларды шығармашылық.
"Пәлшікті ал" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: мергенді, мөлшерге сөйлеуді дамыту; қимыл-қозғалыс координациясын жетілдіру.
"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ағаштың бағытта жаттығуы жүгіруге жаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту.
Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала сапаннаны тағайындалады.
Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортасы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен тұрып, ұстап жатады.
Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды.
Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін.
"Кім жылдам?" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды алаңда ағаштың бағытта жүгіруді, жылдамдықты ұстауды үйрету, белгі бойынша әрекет ету біліктілігін бекіту, жылдамдықты, ептілікті дамыту.
Өз бетінше әрекін ойын әрекеті: шығармалық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту.
Мақсаты: жүгіру кезіндегі жылдамдыққа жаттықтыру.

Scanned with CamScanner

Сәрсенби күні	Далаға көктем мүмкіншіліктері мен ата-аналарын танитын білімпаздықтарын бекіту. Ұжымдағы тәрбиелер.				
Түскі ас	Түскі ас алдындағы тағамдарды дұрыс, әдеп білімпаздықтарын бекіту, жауырынын кейін бос ұстаңыздар мінгеуге, оны сол қолмен ұстауға үйрету.				
Күндізгі ұйқы	Түскі ұйқыға дайындау.				
Бірге-бірге тұрғыңыз, шығыңыз ерекшеліктері	Шығыңыз мақсатында дамытушы міндеттерін жүзге асыру. Кезек ырғақтан жаттығу.				
Бесін ас (қалыптастырылатын көрсеткіштер мен дағдылары)	Асқана бейімделу кезеңінің міндеттерін жүзге асырыңыздар үйретуге жалғастыру: дастарханды тонын жаю.				
Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, ағылшынды, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	**"Кімнің немесе тиесі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: жемістер мен жидектерді ажырату, иісу арқылы анықтау білімпаздықтарын дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойын "Театр".** Мақсаты: балаларды өзінің жүгінгенін рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынасы қалыптастыру. Мәдениет сілтеттер-ондағы заңсыздық заңдары жайлы ұғымдарын бекіту. Балалардың театр, театр түрлерімен, театр қызметкерлері жайлы білімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдық мінезін анықтау, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: шырмақ, әртүрлі театр түрлері; афишалар, билеттер; бағдарлама, костюм элементтері. Барысы: Балаларға театр таңдау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; мерекелердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнаны көркемдеуге дайындау; көтеріңкі бір сипатқа.	**"Гажайып қап" дидактикалық ойын.** Мақсаты: балалардың кейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Жүргізуші балалардың алдына қап келеді. Ойыншылар қапқа қолдарын салып, сипап көру арқылы затты анықтау керек. Кейін затты сипаттап, неліктен жасалатынын, пайдаланылуы жайлы айтады. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат"** Мақсаты: балалардың әуе көліктері, ұшақ пенен міндеттемесі, ұшақта қызмет көрсету қызметі жайлы білімін кеңейту. Жер-ортаңдарының сұлулығын көре білуге үйрету, қиялын, шығармашылығын қарастыра қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, өнерлік қиялдарын кеңейту. "ұшақ", "стюардесса", "ұшу". Балалар ұшақпен, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ішкі бөлмелерінде билеттерді есептеп сатып алады, бағыныңыз отыр, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар жіпшешектердің (суреттегі бейнелерді) түрлі мерекелерді – наурыз, наурыз, мейрамы, ермекпен қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз көрулерімен бөліседі.		Дене шынықтыру. "Күнделікпен жасалған тесік" **"Не кайда кеді!" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: жалпылама сөздер "Жиһаздар", "Жиһаздар" жайлы түсініктерін бекіту. Сөздік қорларын молайту. Барысы: Балалардың алдына бөшкешік, ағаштың, бұтаның, мінгеті қойылады. Бала бір жиһаз немесе жидекті таңдайды, оны сипатайды және сөйлес мәтінде, бөшкеге немесе бұтаға бекітеді (жинаңыздар). **Сюжетті-рөлдік ойын "Жас инженер".** Мақсаты: зилзала жұмысы жайлы түсінік беру. Отбасыдағы ынтымақтастыққа жігерлі тұлғы және мақсатты, ойын сауаттанған сөйлес топшаларға бөлінуі білімпаздарын, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың зилзала жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға мәнінде, ынтымақтастықтың жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балаларын бірге ойнаттар, зилзалаға жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызық кітап" жайлы білімдерін бекіту, зилзала-механизмге қызметкер; мамыры неде екені жайлы тақырыпты жеңе. Балалар рөлдерге өздері бөліп, ыстанды таңдайды, жұмыстың жүрісін жоспарлаумен, зилзаланы жұмыстың үйымдастырады, зилзаланың паспортында мәртебе; зилзаланың жағдайы мәртебе (суық, жылы, топырақтың сынғышы); зилзаланың жағдайы қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізді, фотоға түсуімен айналысу. Ойын сонында тәрбиеші балаларымен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілігі сезілу керек.	**"Түсті, хош жағымды" ұлттық үстел театры.** Мақсаты: сөйлеу тілі мен тілдік қарым-қатынасты дамыту. Ерекше мәнерлеуіне қосылу. Дыбысты анықтау дыбысты. Рөлдерге бөлу барысында балалар өзара келісіп, бір-бірімен ынтымақтасып және сыйлаңыз танытуға дағдыландыру. **Сюжетті-рөлдік ойын"Пекарня".** Мақсаты: өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында көрушілік өмір жайлы білімдерін өзінше қолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: анжапырлар, асшы-ашы жиынтығы, подносы; ас мәзірі, сервиттер, орамалдар; мейманхат; ашық-тұзды жиынтықтары, тондарма. Ойын барысында балалар өз дербестіктерін көрсетеді, үстелді таңдау; ас мәзірімен танысу; тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау; ас ішу; тапсырысты өнеу; үстелді үстін жинау, ыдыстарын жуу. Тәрбиеші диалог жүргізді, адам ерекшеліктерін сыстырып реттеуі мүмкін.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын көрсеткіштер мен дағдылары)	Балаларды бір-бірімен киініп көрсетуге дағдыландыру, киіндіріп шешуді үйрету, аяқты білдіруді үйрету, киім ерекшелігін сақтау				

Scanned with CamScanner

Мысықты бөяқлау.
Мақсаты: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге мақсаттандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жануарларға тәнуге, дауысы ыңылуымыма, ескерте қимылдық тақпақтар тербелту
Керім сөз. "Мысық".
Үстінде үйдің
Тұр екі мысық.
Қасына келді
Бір торғай ұшып.
Бассалам болып,
Мұнаңды мысық.
Жаңа берді торғай,
Пыр етіп ұшып.
Бөлетіп жерге
Тоз етіп түсіп,
Мысықтың қолды
Жанбасы кеп.
Б. Сыспанбаев
Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы үсақ қоқыстарды жинаңа, шығару.
Мақсаты: еңбекүйгіштікке тәрбиелеу.
"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, ыңғайлылыққа, жаттығу жүгіруге мақсаттандыру, тілдемдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе сөзжұмбақ арқылы тағайындауға болады. Ойын бастамар алдында шеңберлер шеңбер сыртында бір-бірінен алыс тұрады. Балалардың қаптағы бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:
- Мысықтың мекенді,
Жүрегі ауды ашаяқ.
Тышқан көрсе - бас салады!
Кім тышқанды құтарады?
Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалай кетеді. Балалар қол ұстасып, қақпа болып, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып берін жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ол қарай өтеміз ушін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды.
Ойынға қатысушы балалар ете жүрек болу керек, бірде қолдарды көтеріп, бірде түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуғыншылық ретпен жату - басты мақсаты.
"Тышқан" ұстальпса, шеңберді ауыстыруға болады.
"Кім қаншамен алып ластырады?" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: балаларда белгі бойынша орнын ауыстыруларын дамыту, ой және сөз қолымен жасауды қамтамасыз ластырулы, жүгіруді, түсті тануы жаттығтыру.
Ерекше ойындар: шығармалық материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, сенсорлықты сақтау.

Бөяқ бұтақтарын бөяқлау.
Мақсаты: бөяқ бұтақтары: тамырай, қарақат; олар жайлы ұғымдарын бекіту. Бұтақтарына, жапырақтарына және жемістеріне назар аудару. Бұтақтары сипаттау білгіштіктерін жетілдіру.
Бұтақтарға қатысты мәтіндер.
Дәмін көрсе - көрер!
Тәрізін келсе - білер керек,
Бұрыс ше білер. (Тамырай)
Д. Ахметова.
Түрі нар сияқты,
Түсі қан сияқты
Дәмі бал сияқты. (Шие)
Бірсыз осыны жалқын,
Жапырағы қалтабан.
Мандар кеп шешіп,
Қаста емес, жаз табан. (Қарақат)
"Жемісі - ауыр, бағы - тез" жаттығуы.
Мақсаты: балаларды айтылған нұсқаулы түсініп, ерекше сай қимылдауға мақсаттандыру; жабайы өсімдіктер қимылдары туралы білімдеу; зеректік қабілеттерін дамыту.
- Ағаздар тез жеміс бағу, жемісі жеміс ауыр қатталады; қимылдарын көрсетейік.
Тілім жемісі сөнгеді,
Қаны жемісі сөнгеді,
Түлкі жемісі жүгіреді,
Қасқыр жемісі жүгіреді.

Ақ болса, ауыр ас,
Екіжті ауыр ашқы ас,
Қолжалды жорбасқан.
Ай-ай, ашқа ашқы-ас!
Еңбек әрекеті: бұтақтарды сұлау.
Мақсаты: бұтақтарға күтім жасауға, жұмысқа ынтыққа жетелеу.
"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Ойын мақсаты: балаларды ойын процесіне сай ойнауға мақсаттандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; ынтымақтасуға тәрбиелеу.
Ойынға қатысушы балалар бір қапқа тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың түсартына қояды да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын қарап тұрады.
"Ақ сүйек" жерге тоқтаған кезде тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдіріп, тәрбиешіге тез жеткізуі керек.
Егер балалардың бірі бойын қапқа, ақ сүйекті тауып алған баланы ұрып кетіп, дереуіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек ешке берілмеді. Сыйтқы, ақ сүйекті қолмен жетпейтін тәрбиешіге табыс ешқы бала жіберіп отырады.
Жібіншы: ақ сүйек.
"Дөңгелек сай шеңбер" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: жүгіруді ыңғайлылыққа жаттығтыру, бостандықты сезімін дамыту.
Ерекше ойындар: шығармалық материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ұлттық лақтырыс, қатын-ат.

Құмырсқаларды бөяқлау.
Мақсаты: құмырсқалармен танысу процестінде, олардың басқа тірі ағзалар мекенде тіршілік кайталанып таныстыруды жалғастыру; танымдық процестерін белсендіру; бақылауға деген тұрақты ынтыңыздықты дамыту.
"Құмырсқалар, ағалар – кішілер дос, қарындас
Міне, қатып тобы пұлы!
Ойын-сауық, ойда пұлы
Қазы асық, ат жаңқы,
Құмырсқалар құрайлы,
Мекенде сырғайлы,
Кеше жұмыр жан-жақтан...
Қатып, жасап кеттік,
Пандаңнан мұрын сорбыны
Нелік сен көбесіз
Шабан-шірай шашылды,
Кобыдан тартып ақрыкен,
Кеше қаны бүгілік.
О. Тұрмағанов
Құмырсқалардан басқа қандай жәндіктерді білесіздер, құмырсқаларды жәндіктерге ұқсатыңыздар бағындық сұрау.
Еңбек әрекеті: гүлзарлағы гүлзарлы сұлау.
Мақсаты: гүлзарға күтім жасауға үйрету жалғастыру.
"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартын бұлжай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдық, дәлдік, шыдамдылық, жылдамдық, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Балалар тобынан ортасынан бір-екі бала "аңшы" болып (ал калгандарынан немесе сыныптан ерікті) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндары" сондайды.
Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр ормана,
"Не бар?" - деп шақырды.
"Аңшылар", қояндарына бір дауысы алыс, алыстан ұрады, "қояндары" тақтан сияқты болып жүреді, сонан соң, жасырын жерлерге барып тұрады да алысқы бақылайды. "Қояндар" ен "тұрпаны" шығып, алаңды сілпап, сонан, жүгіріп жүреді.
Педагог: "Қояндар сияқты ешқылаңа,
Сонда жүрді кушы.
Бір-біріне сілтеп берсін,
Тісті шешіп қоректенді.
"Қояндар, ашаңыздар!" - дегеннен кейін "аңшылар" жасырынған ағаштан шығып, "қояндарды" ашаңы, дауысы шығарып тез-тез тырысады. "Қояндар" бір-біріне сотыльай, жылдам ен орындарына дейін қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қаншы "қоянды" ұстап алғандарын сынап, бағы берілуі болады.
Педагог ойын барысында қауіпсіздікті қадағалайды.
"Сары қаншы – сонша гүл (сәнқұрауқлық, жапырақ, тіс, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.
Мақсаты: балалардың заттар жиынын сонға сай құрастыруға дағдыландыру, ойын, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру.
Құралдары: жиынды ні гүлдер, ні жиынды жапырақтар, не тастар, жаңыздардан тұрған үсақ бұтақтар.
Педагог балаларға шифрды көрсетеді немесе нұсқаны сөзбен атайды, балалар сонға сай заттар жиынын құрастырады.
Заттар жиынын жасауда немесе сонымен топтарға бөлінін, құрауға болады.
"Жылдың қаншы ах" жаттығуы.
Мақсаты: дауысы түрлі бағытта ұшырылып, алыстан тұрып жіпсіз қаншы тұсіруге дағдыландыру. Дәлдікке, сергектікке баулы."

Жүзімды бөяқлау.
Мақсаты: жүзімнің танымдық, сонымен қатынасын талдау, оның адамға жайлы айту. Балалардың ойлаулары жайлы танымдарын дамыту, тәбіретін ашуға тәрбиелеу.
Еңбек әрекеті: тәбіет материалдарды жинау.
Мақсаты: еңбек білгіштіктерін дамыту.
"Уақыты құтар бізде бақта" жаттығуы.
Мақсаты: балаларды құтарлық қимылдарына сәйкес мақсаттандыру; құтар ынтасы деген қылығуыңыздығы арттыру.
Педагог балаларға алдын-ала құтарлық уақытынан жүгіруге тұрағы бейімсаябалаларды көрсету мүмкін.
Қиқаттарын жайнап жан-жаққа, (Ала ұстарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бұрылыпты көтеру)
Ұшқан құстар бізде бақта. (Жұстың ұшқанын елестету, қолдарын бұлеу)
Солға ұшқан, ұшпалы, (Бір қолды сол жақта ұшпалы жоғары бірдалыпты көтеру)
Оңға ұшқан, ұшпалы. (Екінші қолды он жақта ұшпалы жоғары бірдалыпты көтеру)
Бірсе төмен түсіп, қонады бұтақта, (Тізеге қонайды отыру)
Бірсе жоғар самғайды, ұшайды ұшақта. (Ала ұстарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірдалыпты көтеру)
Д. Ахметова.
Еңбек әрекеті: гүлзарлағы гүлзарлы сұлау.
Мақсаты: балаларды тәжірі еңбек процестерін орындауды үйрету.
"Отшешкен" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды бірлігі, шеңберде ойын процесіне сай ойнауға мотивациялау; бір адамдай бағыт бойынша, шеңбер бойынша бірсе бір, бірсе екінші жаққа жүріп, сонан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; жастайлар ақиқатын дамыту, тәтіжақ, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ақырын-ақырын жүрер,
Отшешкені қолдаймыз.
Жылдам-жылдам жүгіріп,
Шеңберді ашалдырамыз.
Д. Ахметова
Сонды шеңберде жайын балалар жерге отырып, қолдарын бұлатады, дамалады.
Ойын бірінші рет жайлаулы мүмкін.
Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдарын ұқсастық жүру керек. Шеңбер бойынша жүгіру ушін, балаларды бір жаққа бұрып, бетпен шеңбер ортасына қарту керек. Балалардың ойынды меңгерудегі бағты мақсаты - ала жылдам жүгіруі. Орбір бала қимылдау кезінде шеңберден бір жақ бойынша жүрі, бірақ шеңберде жылдам жағынан бағылайды.
"Ыңғайлаған кім бірінші жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, ізденгіштікті дамыту.
Ерекше ойындар: шығармалық материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ұлттық бір-бірімен лақтырыс.
Мақсаты: дәлдік екі қолмен лақтырыс, қатын-ат білгіштіктерін бекіту.

Scanned with CamScanner

[illegible]	**Ойын-жаттығу: "Бұл сөрелі және неге".** Мақсаты: жоғалтты сөйлеуді дамыту	**"Бөлікті сал" ойын жаттығуы.** Мақсаты: түрлі және кері санауды дамыту, жиынтық ұғымдағы сөйлемді сөзбен білдіруді жетілдіру		**"Сізге кім ат?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың тілін білімгері, әрпуірі тілуін балалардың балалардың ерекшелігі жайлы білімдерін бекіту	**"Не-какой?" ойын жаттығуы** Мақсаты: әрнәрсе және үй жиһаздарын атау, сын есімді тиісті.
[illegible]	"Балаларға қандай ойыншықтар керек?" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес	Ортаншысы: "Ойыншықтарды ата-анаймен"		Ортаншысы: "Пайдалы жәшіктер"	Ата-аналарға ұсынылы: "Балаларға не оқуға болады?"

Scanned with CamScanner

Жеңсерілді.

Педагогтің аты-жөні	Пәндер	Сабақтың тақырыбы	Сынып	Сабақтың мақсаты	Ескертпе

Іс-әрекеттер	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалар ата-аналарымен сәлемдесуі, ата-аналармен, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыруға ықпалын тілеуі. Бір бүлдіршін мен достық қарым-қатынас орнатуы, жұмысқа тек жақсы көңіл-күймен келуге ынталандыру.				
Ата-аналармен жеке жұмыс					
Таңғы ас	**Таңғы бұрыншылықты мінездерге күтім жасау.** Мақсаты: балаларға мінездерінің жақсы-нашарын танытып, дұрысты сұрап білуге мәжбүрлеу.	**Ата-аналарды балаларды танитындыққа** Мақсаты: мінезді, балаларға күтім жасау жолдарын дамыту, тәрбиені мектепте дұрыс ұйымдастыруға тәрбиелеу.	**"Қуырмаштың көмбе ауу".** Мақсаты: балаларға тәрбиешінің жұмысының маңыздылығы, таңғы ұйқы жайлылықтарын жүйе дамытуға үйрету, кейбір білімдерді ала дағдыларын дамыту, балалардың мінезі ұяң сабырлылық көмегін тәрбиелеу.	**"Біз ешкімнің!".** Мақсаты: балаларды таныстыру кейін шаруаларды ретке келтіруге жаттығу, шаруаларды жерлей ерекшеліктерін ажырату, жұмыс барысында мерзімге тапсырылған тапсырманы сапалы бітіруі жаттығу.	**Балаларды бірге ынтарлыққа тәрбиелеу.** Мақсаты: тәрбиешінің ұсынған жұмыс істеуге ынталандыру, кейінгі дамыту, тәрбиелеуге кейін шаруаларын жаттығуы.
Ойынмен (ұстаз ұсыны, сауық, дамытушы ойындары)	**"Менің ауылы" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сурет көмегімен сөйлем құрауға дағдыландыру, бейнелештірілген сөйлеуге бейімдеу. **"Қимыл ойнай кел" ұстаз ұсыны ойыны.** Мақсаты: балаларды жылы-жылы жаңы ойындарды ажырату білімдерінде тәрбиелеу, ата-аналар мен достарымен ойнау дағдыларын дамыту, шығармашылық тәрбиелеу. **"Кім сөйлеуші?" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды дыбыстарды сөзбен дағдыларына бауыр, жаттығу шаруаға сай айта жүрсін, дыбыстарын сұраныстарға мағыналандыру. Кім сөйлеуші? Тек ана? (Ұрысқан ананың) Жаттығуы ананың. Бөлшектеуі (сөйлеуінен. (Бұл бөлім, бастау екі жолы бұрыс) Бір-екі, бір-екі Дөнгелеп менің, (Ананың оңынан) Бір-екі, бір-екі Бөлшектеуі ананың, қайта менен тұсірмей, (Бұл жолдар, менен тұсіру) Дөнгелеп сонымен. (Ана дәлелмен тұру, көрсету Ананы ананы, менмен. (Ананы мен менен сөйлеу) Бір, екі! Ананың. (Ананы ананмен) Бізге бірге танысы! Сөздіктің бөлігін, көрсетіңіз! (Бұл сөйлемнен) Аудармен А. Ахмедова	**"Аймақтанушыны сонымен ойындар" дидактикалық ойыны (сөздер).** Мақсаты: балаларды көрсетілген сөздер, сөзжиынтығын ойындар тұрғысы тұлғаларын танытуы, айтқы, кабыстану, кейін кабыстырып жаттығу. Құрылғылар: жолбер, сонымен, көрсіп, тапқырбұрыш, ұшқыдан сонымен ойындар, сонымен ойындарын дұрыс, сөздерін ауыстырып. - Балалар, қандай сонымен ойындарды білесіңдер? (Дөнгелек, сонымен, тақпақ, тапқырбұрыш, ұшқыдан) - Ата-аналарды суреттерін сонымен сөздерін ата-анаңа. (Балалар сөздерін ойлап - Сөздерін қандай бір сөздерінен бірлестіруге? (Жылан, ойыншықтар, шаян-ана, ешкідер) - Суреттегі сөздерін кімге дұрыс сонымен ойынмен дұрыс бастарын ойлаңдар. **"Мынаны сөздерін жинайық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сонымен ойындарды екі ажырату бойынша (Бұл мен менікі, ананікі мен менікі, ананікі мен менікі) ойындарды ата-аналарымен ажырату. Ата-аналарымен ойнауларын сөздерінен сонымен сөздерін көру.	**"Ешкім сөзін ал, кейінге" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: кейінгі кабыстырып, кейінгі ашылуы, ашылуы мен мағынасынан сонымен ойындар жайлы білімдерін бастау. **Кімнің сөзді мағынасын көру жаттығуы.** Мақсаты: балалардың жылы-жылы дұрыс дыбыстарын сонымен, мағынасы сөзге дейін ажырату сонымен ойындарын ұстыру; мағынасы сөзге дейін ажырату. "Достың сөзін ал!" Ешкімге жылжай, ананы мағынасы сөзге Тез шаяны бірге ойынмен. Достарымнан бірімнен Бөлісіп бір ойынымнан, Жан сырын ал бөлісіп. Достарымнан бірге жүрсін, Жаңа ойын ойнайын. Қара бұрыш сөйлесіп, Дос жүрегін ашайын. Достарымнан жай ұстасын, Ешкімнен кер бөлінбейін Уақытын ешқ жоқ шашпа, "Кім мұнда" сөзінің. Д. Бүркібаева **"Дөнгелек" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: бөлшекті сонымен жайлы бөлшектірілгенді дамыту, тыныштық, сөйлеу зеттың бейімсіз тақырыптарды ажырамаған, ананы ананмен ажырату жайлысы бір сөйлемнен құрастыруға дағдыландыру, кабыстану, кейін, сөйлеу жаттығуы, ұсақ жай мағынасынан жаттығу Ойын сөзінен. Суреттегі сөйлеу ананы мағынасынан бірінен ажырап тілін ашу, ана бұрын бірінен мағынасынан ашық, сөз жаңа ашық. Кімнің құрылғы: бірінші кім суреттер, ортадан сөйлесіп бейімсіз сонымен Ата-ана мағынасы.	**"Дөнгелек мұнаралар" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дөнгелек мұнаралар тұрғысы тұлғаларын танытуы; жылжай ортаға сай айта жүрсін, ананыларын тұрғысына жаттығуы. Мынау - менің мұнарам, (Бұл менің мұнарам) менікі Бірге осыған бастаймын Мынау - бізден жаңалы. (Бұл ананың бізден жаңа, сонау) Бірге осы балаларды. (Сұрақ сауалы жаттары) Мынау - ол ананы, (Бұл менің менікі - менікі екі жаңа сонау) Мынау - сол менікі Бірге осы балаларды. (Шешімдеулер) **"Ананың кімге, ай жаңа тағайындар?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың бір-бірін мұнаны білсін, сөздерін ананың ойынға тәрбиелеу; ананыларды бөлшек-бөлшек сөздерін ажырату дағдыларын жаттығу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдықтар: ананы. Ойынды сонымен ананы сөздерінен, менікі ананы бір бірін бастайды. Ананы менікі тұрмаймын айтқы, бала, ана ұжымдық сөздерін отырмын ана менікі бізге жарай ананыдан. Ананы ананыдағы менікі менікі ананы бірінен бала. "Мен менікі сол (он) жағынан (менікі менікі менікі) отырмын Достарға (менікі бізге бөлшек) ананыдамын. Ананы менікі бала, ананың қандай жалпыға жаттаған да айтып, ананы сол жаңалы менікі менікі жай жаңа ананыдағы тақырыпқа. Ойынды менікі бастыла жаңалы. Кімдер: ананың тұрғысы ананыдағы - бұл, сол, менікі, сонымен, кейін, менікі	**"Ну жарай!" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздер тілінің менікі сөзінің ананы жайы-бағыны қалыптастыру. Құрылғылар: сурет ойынмен тәрбиелеу **"Ұш жарай" ойын-сөзінмен.** Мақсаты: балалардың тілінің ананы сонымен сай дамуын айтуға мағыналандыру: ойынмен менікі менікі менікі мағыналандыруға ортаулар. Ұш жарай, ұш жарай, Қандай жақсы ананай! Ұш жарай, ұш жарай, Үй сөздерін ананай Бір ұшқыл кебінмен, Іскерлік ананы Ана менікі - Нұф-Нұф! Бір ұшқыл кебінмен, Іскерлік ананы Ана менікі - Нұф-Нұф! Сонымен менікі, Тез сөздер ананы Ана менікі - Нұф-Нұф! Сонымен менікі, Тез сөздер ананы Ана менікі - Нұф-Нұф! Бір ананы ойнайық. Ойынға бір кебінмен Ана менікі - Нұф-Нұф! Бір ананы ойнайық, Ойынға бір кебінмен Ана менікі - Нұф-Нұф! Менікі менікі? Менікі Бір, екі, үш! Бір, екі, үш! Менікі менікі бір? Менікі Бір, екі, үш! Бір, екі, үш!

Scanned with CamScanner

Таңды жаттығу	Балалардың денсаулығының нығайуына жағдай ету, күлкілі әзіл-сөзге шығыстыру жаттығуларын жасау дәдігін тәрбиелеу Кешіңді жаттығу Сәлемдік таңдай Ілгін оңға бір, Сәлемдік таңдай Ілгін солға бір, Он екі, сол екі Жаттығу ой-ек.				
Таңғы ас (көркем сөздер, қалыптастырылатын жорайтстері мен дағдылары)	Балаларды ұрмалды ұқыпты ұстауға бауыр тәрбиелеу, сөздерді сөздерге пайдалану (рахмет, өтінем), дұрыс өтінуге айтуды, үйретуді жалғастыру Дастарханның басында, Отыр жалды ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Дөнес ешт жиа күн Тойып үйге қайтайық, Алайық "рахмет" айтайық				
Оқыңдар, оқу қызметіне дайындық	**Балаларды УОК дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары**				
	"Достарымызды көмірсуі үйренейік" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларға бір-бірімен рекомендуді үйрету; ойынсыз немесе қасиетке жасалған ірекет ешқан ешқар жіберуге және сәйкестікке ірекет ету білетіндігін қалыптастыру	**"Ие (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсіп, қалай қимылдайтындарын айтуға мақылдандыру; байқамыстырып сөйлеуге жаттандыру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүгіді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Кебісек - ұшады, қонады, жүгіді, отырады. Балық - жүзеді, тығыс ашады, құйрығымен қозғалады. Қасқыр - жүгіді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегірше - отырады, секіреді, қонады, жорғалайды. Бұркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, ойнайды, оқиды.	**"Кайда барам – оны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды мінсіздікті бағдарлауға бауыр Педагог бастыр заттарды (ыдыстар мен ашықтарды мінсіз ойынмыстарды, ие жұмыстарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолын көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған ойыншықты табу керек. Педагог мұқаулдарды анықты және дұрыс бере керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы сегіз қадам.	**"Адамға қара, біз қалай ұқыпты киінгенбіз" ойын жаттығуы.** Мақсаты: киімдегі ұқыпсыздықты көріп, сол ұқыпты тұлтуді үйрету, тез жүруге тәрбиелеу.	**"Фант" ойыны.** Мақсаты: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін шақтымалау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, сөзжұмбақты, жұмбақты есте түсіріп айтуға жаттандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, мұғалімге тақырыпты білдіреді: сөздерді мұғалімге айтып жатады. Егер бірер сөзбенен, тоқтап қалса немесе қателікпен айтылған сөзді қайталап, оны тақырыпқа байланысты мұрнын сөз үлгісін жатқа айтады.
Балабақша мектеп бейімінде УОК	**Сөйлеуді дамыту** **"Жаңы ойындар"** Мақсаты: Жаңадан ерікшеліктерін, құбылыстарын пысықтау. Балаларды сурекка тиіс жауап беруге дағдыландыру. Байқамыстырып сөйлеу тілін, ұсақ қол қимылын, қабылдауын, тәжірибе дамыту. Сөйлеуге өмір сілтіне ұстамуға, дәлелдеуінен сақтауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтыру** **"Аралықтан арыққа ермелейміз"** Мақсаты: Балаларды шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша арқылатып арыққа ермелеу дағдыларын дамыту; балаларды қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларын дамыту; бей тұлғаны дұрыс сақтау.	**Көркем әдебиет** "Бренкен етікші мен сиқыршы қымырмалар" ертегісі Мақсаты: Балаларды мінсіздіктердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көрсіп, оларды ерекшеліктерін бағдарлауға, яғни, ертегілердің мазмұнын оқырман атауымен сақтастыруға үйретуге;мағыдағы эмоционалды қабылдай білу қабілеттерін дамыту; сұраққа жауап беруге және дамы дамыдар, ертегі туралы білімдерін кеңейту.	**Сурет салу** «Аулада ойнайтын жаңа ойындарым сюжетпен құрал-жабдықтарын» Мақсаты: Балаларды жаңы аулада ойнайтын ойындардың құрал-жабдықтары-доптың, обручтың, секіртпенің (қанұы бойынша) суретін сызуды үйрету; бояуды жіп мен түрлі-түсті қарындаштарды қолдану технологиясын жетілдіру; қағаз бетінде сюжетті орналастыруға үйрету; эстетикалық қабылдауларын, көңілдерін дамыту, «спортқа дейін» ынтымақтастырын тәрбиелеу **Музыка** "Біз өмірдің гүлміз" Мақсаты: Балалардың мұғалімге бірге өнерді өнер айту қабілетін дамыту, мейлінше ұқыпты жағдайында ойын мазмұнын дұрыс жетісе білуді қалыптастыру. Бесжасарлар, шағымнаттың, қайсыстікпен, музыкалық және контрпунктілік ойын шеңберлерінің бөлшегі жатқарта дерек ұстаулыққа тәрбиелеу.	**Жаратылыстану** «Ертті, мекен, бағылмыз» Мақсаты: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; мемлекет туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдер жетіп жер туралы түсінік беру; мекендерінде өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту.

Scanned with CamScanner

	Ағаштты бояймыз. Мақсаты: түпкі жіпшіл ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру; балалардың жаңа құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жаңашыл ізденімді ашу, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға үйрету: балалар терек, қайың, қарағай, үйеңкі ағаштарын сипаттыру, жапырақтарының пішіндерін салыстыру мүмкін. **"Біз қандай ағаштың жапырағы?" дидактикалық жаттығу.** Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін тыңғылықты жаңартып, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру, зеттеулікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың жапырақтары, жапырақтарының жиынтығы. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың). - Осы жапырақтарды таныс, қандай ағаштан түскенін анықтаңыз. **Еңбек әрекеті: күрек түсіне жапырақтары жинау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **"Аққулар мен қоңыздар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру, мергендікке, ептілікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобымен ұрысқан бір-екі бала "аққу" болып (ал қалғандарымен жоғары сапмақ ұрысқы) тағайындалады. Қалған балалар - "қоңыздар" болады. Педагог ойынды бастайды: - Аққулар жүр өрмекке, "Не бар?" - деп сұрайды. "Аққулар", қоңыздың бір достан қашы, аяқты ұрмалы, "қоңыздар" ұшпаған сияқты болып жүреді, ошақ сөн жасырын мерзімге берілі туралы да хабарды білдіреді. "Қоңыздар" не "сұлулық" шығып, алаңда ойнап, секіріс, жүгіріс жүреді. Педагог: - Қоңыздар-ыстық шаңымыз. Сөздерді қуна. Бір-бірінде сезім берді, Тәтті шаттық жұрағаттарды. "Қоңыздар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аққулар" жасырынған жерге ұшып, "қоңыздары" жіпшіл, досты ажырамы тастыра тырысады. "Қоңыздар" бір-бірінде ұмытшақ, жыдам ет-ұрмыздарын достан қашуға тырысады. Ойынның ортасында "аққулар" қанда "қоңыздар" ұстап алғандарын сонан, бала бетуге болады. Педагог ойын барысындағы ахуалдарды ескереді. **"Қатты қатқан ұл" жаттығуы.** Мақсаты: дұрыс тұра білуге дағдыландыру, алаңда тұрған кезде қатты тұлғаны дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, мергендікке бауыр. **Ой бетінде сурет ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Секірмек".** Мақсаты: ой жіпшіл сөз дағдысын сақтау бағытында дамыту	**Табиғатты қорғаймыз.** Мақсаты: жаңа жайлы тұжырымдарын жетілдіре отырып, ағаштарды, ағаштардың пайдасы туралы, балалардың қорғаныс нұсқаулары, табиғатты жақсы. **Сөзжұмбақты жинаудан жаңа айту жаттығуы.** Мақсаты: жаңадан сөзді жинаудан айтуға дағдыландыру, сөзге жаңа мәтіндерімен дамыту. Бала, тіпті, Құлын, бие, Торай,дөнжыз, Қозы, ешкі, Қоянжұмыс, Кемпір, ешек, Бидай,шаяр, Торай,дөнжыз... Сен, кім? Сен, кім? Кадыр Мырза Али. **Еңбек әрекеті: киіздер мен ерікжіпкіштерді жуыпқа тазалау.** Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, ұқыпты достық кімнен. **"Қойшы мен тобыс" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру, ойын жолымен бөлінеді қатысуға бейімдеу; бастырулы және ойынмен ұмтылған ойнай білуге мүмкіндіндіру; шапшаңдыққа, ептілікке, жылдамдыққа баулу; ауа-жігерін, тапқырлығын дамыту. Алаңдық бір жағында кемпірмен қой қора орналасады. Ойынушылар саны жоғары "қойшылар" тандалып алады, қалғандары – "қойлардың" ұмтылады. "Қойшылар" кезін бейнелеуді. Балалардың бірінші (мектепшілер сияқты) "қойшысын сұрайды: "Қойшы, қойшы, менде қанша қадам бересіз?" "Қойшы" ол сұрақ (шама дейін) айтады. Осы қатынастағы "қойшы": «Менің тобымын қайда?", - деп сұрайды. "Қойшы" білмейді: "Мы-мы-мы..", - деп дауыстайды да ұмтылып кетеді. Қойшы сонды тұлғі бастайды. Балалар жүгіруінде қатты қуғынмен болады. Егер "қойшы" балалардың бірін тұтып алса, сұрайды: "Қойшы, қойшы, менде кім?" Ал ойнаушы, "қой": "Мы-мы-мы",- деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстаған - "қойшыны" айтады. Жаңа ойын бастаңды. Егер бала танымай қалса, ол "қойшыны" ойын жалғасады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Ыңғайға тиіп".** Мақсаты: жылдам шешімдіруге мен дәлдікті дамыту. **Ой бетінде сурет ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бақылаған ойын.** Мақсаты: ұжымдағы дұрыс қатынасты жалғастырыңыз	**Жаңбырды бояймыз.** Мақсаты: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың мінездерінде мұнда тағы бір ақпарат жайлы айту. Балаларды сайлау барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету; балалардың жаңа жаңбырды бояуы. **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің мұғалімге сай қимылдауға баулу; жаңбырға ұқсатуға жаттандыру; артикуляциялық жаттығулар. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Ауыл суы мол болсын! Өлкелерде мол болсын! Жауын жерге жаңа болсын! Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Бір аяқпен сөзіру) Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Екінші аяқпен сөзіру) Шыпы-шыпы! Шыпы-шыпы! (Екі аяқпен сөзіру) **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ретке келтіру.** Мақсаты: бірлікте жұмыс істеу білдіріліктерін дамыту. **"Ак сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға мәжбүлендіру; мергендікке, шыдамдылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ак сүйекті қолына алып, балалардың тұсынан шығады да, артқа лақтырады. Балалар ак сүйектің лақтырылған бағытын жүгіруі керек. "Ак сүйек" жерге түскенше жүйе тербеуі: "Ак жауынды іздедім, ақ тез табар сен!" - дейді. Ойынның соңғы бөлімінде ак сүйекті тауып алған бала бала-қатарға бағдарлай, тербеліп тез жеуге бірді керек. Егер балалардың бірі бойын алса, ак сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, дәнекіне қолын тигізуі керек. Сонда ак сүйек жаңа бірінде. Сойтып, ак сүйекті тыныс жетпейтін тербеліпте табы етпе бала жоғалып ойнады. Жеңіскі: ак сүйек. **"Ыңғайға кім бірінші жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, жүгірмеуге дамыту. **Ой бетінде сурет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс жылдамдығын дамыту; жеңіл қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға сапалы қатысуға тәрбиелеу	**Желді бояймыз.** Мақсаты: балалардың желдің қалыптарын тануға, дерек мәліметтерімен ауыстыру; балалар алдындағы жаңа ахуалмен сипаттай берсіз, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Үлгешпесе үрмек, зеттемі жазбаймыз" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына тұтанды мен зеттемі (қағаздан сызылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз жаңаны ашамыз (ұрмыз) жалы, тұтанғанда жалы ұрмек пайдаланыз. - Міне "жел қатты соғып тұр" дегім, сондар қатты ұрмек, зеттемі қатты жазбаймыз. - Міне "жел баяу соғып" дегім, сондар тұтанып жырмек ұрмек, баяу жалы білдіреміз. **Еңбек әрекеті: балабақшаның ойын алаңын жинау.** Мақсаты: ұрмыздағы жұмыстан кідіріп жаңа бала бақшаны ретімен жинап-ауй сыйлауға үйрету, тәжірибелік жаттығуды тәрбиелеу. **"Ку түлегі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың ойын шартына сай ойнай білу, "Міне - түлегі" сөзінің бойынша жаңа түлегі, жаттарыс, ыңғайы жүгіре білу қабілеттерін дамыту (залыстыстыру, жетілдіру); қимылдарды ұмтылуға, епшілікке тәрбиелеу. Балалар екі топқа бөлінуге жағалады. Олар педагогтік нұсқаулы бойынша кездерін жұмысы, ак жүгіруіне-педагог балаларды топқа сыртында жүріп, ал кезіне баланы сол тұрған қалады. Осыдан бір педагог тақпақ бала "ку-ку!" болып сөйлейді. Ал ойынды-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Ку-ку!ке, сол кайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Сонда сұрақтан кейін бұдан бері жаңыраған тұрғы "ку-ку!": "Мен мыңдаймын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "ку-ку!ке" ашық қуғыр керек. "Ку-ку!" кімге ұқсын тиісі, ол сонда шығады. **"Тоқ ағаш" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: жаттығу15—20 см биіктіге секіруге, ойынды жылдам білуді үйрету. **Ой бетінде сурет ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ыңғайлы тақтыр.** Мақсаты: қозғалыс мәдениетінің дамыту.	**Жерге күрек түсіне жапырақтарды жинаудан.** Мақсаты: балалардың жапырақтар жайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап жүргізуі сөздік қорларын жоюу; пішін жайлыстарын, өлшемдерін дамыту; табиғат сұлулығын сезінуге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: күрегін жапырақтарды, сызық жолдар гүлзарлар жинау, гүлжолдарын кілем жолдар жинау.** Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Жаңа жаттаулармен жұмыс. **"Отаншыл" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды бірлікке, шапшаңдыққа ойын ережелеріне сай ойнауға шақырамыз, бір адамдай болуға бейімдеу, шапшаңдыққа бірлікке бір, бірлікке екінші жаққа жүгіру, сөзге сай жылдамдықты қолдан, жүгіруге дағдыландыру; жылдамдық жылдамдық дамыту, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын жүгіріп, Отанымнан қорғалмыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шешеміз айналысамыз. Д. Ахметова. Сонды сөздердің кейін балалар жерге отырып, қолдарын бөктіреді, демеледі. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірлестігі қимылдарын назарлаған жүру керек. Шешеміз бойынан жүгіруі үшін, балалардың бір жаққа бұрып, бетперде шешеміз орналасын қарыту керек. Балалардың ойынды мөлшерлеп басты мақсат - жылдам жүгіруі. Әрбір бала қимылдар мінезін шешеміз бір жақ бойынша жүрі, бұқа шешеміз жылдам жағынан бақылайды. **"Шешеміз шешеміз" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бағыттарды жаттап, алға-екі жерге жылдам отырып, секіруге дағдыландыру; күш-қуатын, дамыту, дене мүшелерін жаттандыру; дәлдікке, ептілікке, мергендікке баулу. **Ой бетінде сурет ойын әрекеті, шығармашылық материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс жоспарлаумен дамыту; жеңіл қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға сапалы қатысуға тәрбиелеу.

Сауығтыру іс-шара	Ән бесінде жеңіл түрде, сабырмен қолды жуу, ыстық-қолды ыдыстан сүрту, сабынды қолдану , жаңылтпаш сөйлеу, бетжаулықпен орнын сүрмеуді оқу бағыттарын бекіту.					
Түскі ас	Балалардың қажетін тағамға ауыру. Тамақтану жолдарын жөн жүру; асқана құралдарын ұқыпты қолдану, өзінің орнын білуге әйту дағдысын тәрбиелеу. Тамақтану мәдениетінде тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс.					
Күндегі ұйқы	Күнгі қалыпқа келтіру үшін, жайлы ұйқыға дайындау.					
Бірте-бірте тұрғызу, шынықтыру іс-шаралары	Балаларды біртіндеп оятып, тұрғызу. Балалардың есторнос: ұйқыдан тұрғаннан соң кішкене ретпен түсіру. Қолға арналған жаттығу.					
Бесін ас (қалыптастырылатын компетенция мен дағдылары)	Бесінге бесін асқа назар аудару, көпірмен бөлшекте дейін қолды сабынды, мұқият жуып тастау. құрғатып сүрте білу дағдыларын жетілдіру.					
Оқыңдар, істеп-даяр іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, із қалдыру, дидактикалық, ұстаз үсті, театр ойындары)	**"Балық, құс, ең" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; зеректілікті дамыту. Ойын шартын жеткізу үшін, бірінші кезекте мұғалімнің рөлін тәрбиешінің өзі орындауы мүмкін. Балалар кезекпен бойынша орналасады. Жүргізуші доппы кезекпен әр балаға лақтырады да - "балық", "құс", "ең" сөздерінің бірін айтады. Доппы ұстап алған бала, бізге оның сайрап балық, құс, ең атын тауып айтады. Егер балалардың бірі қателесе, қалғандары қателеседі. **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Ветеринарлық емхана".** Мақсаты: балалардың жан-жануарлар дәрігер, медбиелер, нұсқаушы, ветеринарлық, емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерін бекіту; емханада медициналық жұмысшылар қандай рөл атқаратынын анықтау; сыйсыздықтанып, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балаларға бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер көрсетуге көмек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, есіне түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелеу. Балалар өздері мен құстардың қандай дене мүшелерін ендейтіпін ешқашан емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындығын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханада кімдер, қандай қызметкерлер болатынын талдайды. Хайуанатқа өздеріне керек кім үшін не істейтіндігін анық, орындарын бөледі. Тәрбиеші дидактикалық барысында ойынсыздар арасындағы сөйлеу этикетін, қарапайым сөздерін ретпен, бекіту сұрақтарын қояды. Сонымен тәрбиеші балаларға бірге жұмысқа жасайды: адам жанында тірішілік ететін өздеріне мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін.	**"Жұмыс үшін кімге не керек?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың мамандықтар туралы түсініктерін дамыту. Адамның мамандық кімге керек, сөйтіп құралдары мен материалдарын таңдауды үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсаты: дәрігер, медбикенің мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу білімдерін дамыту; жанашырлыққа, бақыларға қамқорлық танытуға, емхана қызметінде талпынуға тәрбиелеу. Барысы. Ойынды бірінші қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлінеді, нұсқаушының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шаңымен тыңдайды, емхана тағайындайды), медбике (науқасты емдеуге, емхана шараларын жүргізеді), науқастар (шұғыл бөлімдерге бөленеді). Арнайы киімдерді қолдануды ұмытпу керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қарағанда сізге керсете алады. Тәрбиешінің міндеті балалардың, науқастардың жан-дүниесін жаңашырлық тәнатын, қамқорлық көрсетуге ұмтылуы керек.	**"Сиқырлы шкаф" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой қозғалысын дамыту. Ойын барысы. Доппы лақтырып, қағып алу. Анықталған сөйлем сонымыздай сөз тауып, айту керек. Бір сөз ғана емес керек. Тәрбиеші бірінші сөз айтады: ол балаға оны жаңа сөйлем, анықталған сөйлем анықтаушы тұлғалыру қажет, мысалы: "Анам ... - ... - аппақтар, дәптерлер, сонау қарлы-алды", - деп балалар жалғастырады. **Сюжетті-рөлдік ойын "Тұрмыстағы".** Мақсаты: мектепте дайындықтың жаңа-нәтиженіне дайындығына шақыр ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойын барысы. Ойынға қатысушыларын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Тұрмыстағы" ойын, кім жылдамдығын көрсетуіне ұсынады. Оларды тарқаты мамандары, тұрмыстар қандай қажеттіліктерге не бөлу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балаларға тұрмыстар-қаңдарының мінетін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балаларға бірге, "Тұрмыстағы ұяу" ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол жолы тұрмыстарды қамтуы мүмкін: тұрмыстарауда: жаттықтыру, ұяуға дайындығына сөтелы тақсыру, дәрігерлер қарауы, шыңырлаған отыру, немесе ұсу, тұрмыстағы жұмыс, кімге бұрмаңы хабарлау, жардам ұсуды бақыру, жерге ашу, жерді мендеу, медициналық техника, ұяуды кейін тұрмыстыңдардың пышыуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан заттарды құрастыруды ұсынуы мүмкін. Заттарды құрастыру барысында оның бөліктерін атау (тұмбасы, лестер, алаңшаматтар, басқару тетігі). Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардың жауапты тапсырмаға орналасуға бағыттаған кұрын: хатшысын (сабақ және жаңа) медициналық анықтама. Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кім жасаса, ол бажаңды оқыды сынап, ұяуға дайындайды, ұяшықтар - ұяу мен ауруды хаттамасы-отсы бір ойынды кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.	**"Қатені түзе" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ереженіңдағы дұрыс ретпенін орнатуға үйрету. Ойын барысы: балаларға адамға суреттер жиынтығы жатады. Бірақ суреттердің бірі ол орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша жеке жұмыстарды. **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсаты: ағаудың міндеттер, дамдар, сақарушылар атуларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қатынасуынысқарын тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойын алдында тәрбиеші ата-аналармен бірге, жаңын мендідены сабаққа экскурсия ұйымдастырады. Олардың мен атаулардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тірілік стулдерге: жемдегіш, құстар және т. б.(орман тұрмыстары) аударды. Балалар құстардың дауыстарын естеді. Тәрбиеші адам-ала рөлдерге бөлінді: бірінші адамды орман жіпелерінің рөлінде алады. қалғандары орман қонақтары. Орман өзінің тәрбиешімен басқыльымен қонақтарға арналған ойындар үшін материал таңдайды. Тәрбиеші айтады: "Балалар, бүгін сендерге орман қатты тәбі керек болады. Қатты таяқша адам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардың тілін түсінеді, жердегі жан-жануарлардың тілі таныс болады. Бірақ қатты тәбі ешқай емес. Ол үшін сендерге орманда күтіп тұрған, барлық тапсырмаларды орындау керек" Балалардың кайсысы барлық тапсырмаларды бірінші орындап және сұрақтарға дұрыс жауап берсе, кітапқа не болып, орман шырын бірінші бастауға құқылы. Тәрбиеші карнавалта дайындауға белгі береді. Орман карнавал ортасы шырын бастелады.кейін балалар алдын-ала дайындалған орман тұрмыстарының бесе киіпмен орман, құстар жайлы ән айтып, ойын ойнап, жырлап жасырады. Кереметке орман жағында орман сыйлығы — жаңалықтарын, тәтті салмағы бар бөлшектермен, ашқ шоуын шектеуді.	**"Керісінше" дидактикалық ойын.** Мақсаты: балаларда зеректілік, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы. Тек қана қарама-қарсы мағынаны сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындыктарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, доппы балалардың бірінде лақтырады, бала доппы ұстап алып, қарама-қарсы мағынаны сөз айтып, доппы қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы Тәрбиеші: "Ала" -ақ, бала: "Артық!" -деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары - төмен, алыс - жақын, т. б) Ұстаулы ғана емес, сонымен сөз өлшемдер, өтістіктер: істімен-істімен. Егер доппы алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпен жауап береді. **Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы".** Мақсаты: кітапхана қызметкерлері жайлы ұғымдарын кеңейту, қатынас орындарда өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты дұрыс ұстауға тәрбиелеу. Барысы. Ойын барысында балалар ауруды ойын ережелерін орындайды: кітапханаға оқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім жібереді, картотекаменен жұмыс, кітап береді, оқу залында кітапхананы қажет кітапты таңдауға көмектеседі, оқырмандармен пікірлес кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара жеке-жеке бөлінеді.
Сауығу дайындық (қалыптастырылатын компетенция мен дағдылары)	Балаларды сауығуға шақырыңыз; сауығуға арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдырмай киіп-шешу ретімен орнатуға шақыру.					

Scanned with CamScanner

Серуен	**Қалдық жапырақты өсімдіктерді бақылау.** Мақсаты: өсімдік жайлы білімдерін бекіту, қорытындылау, қалыптыру, тұжырымдай білуге дамыту, қатынас жапырақтыларды өзге өсімдіктердің ажырата білуге баулу. Дауылпаз да, жаңа ғы, Шыдап бағар өзі бөлшік. Тау етегі тұрпы, Жер – жасыл бөп тұрады. (Қарағай) "Қысы – жазы шоқшайтын, Кейпіне бір жаңалық Өзгертпейді ешқашан. (Шырша) Жарқылдай жыпылық. (Шырша) Балалардың қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарай ажырататындығын сұрау. Екі өзен қалаларының құмдықтары мен түстерінің өзара ұқсастығы ұсынылады. **Еңбек әрекеті: гүлзарда тұқымын жинау.** Мақсаты: бірінші жұмыс істеуді, еңбектену жөнінде бекіту. **"Саны қанша – сонша гүл (сақырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинайық!" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; көбік, кебікшеу, өйлеу кебіктерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар, не тастар, өсімдіктің түсіне ұқсас бұтақтар. Педагог балаларға шифрды көрсетеді немесе нұсқаны сөзбен атайды, балалар сонға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын өзгертіп немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады. **"Уақытқа қарай" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойынды жерге бөліп ойнауға, дөңгелденуге, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; көңілдегі бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Сапмен бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғынды, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың арасынан шеңберде тұрған баланың бірінде артына тұрып, жүгіре жүреді. Қуғынды мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алыс тұрады. Бесті бойынша балалар шеңбер сыртында, екі шеңбер бойынша бірі-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қашушы бойынша немесе шеңберден өзге) өз қалаған жұпқа жолына тұрып алады. Сол кезде ұшінші қуғын болып қалған бала ерінен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғынмен қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, тұрып қалса, қуғынды кер бағыпта қаза бастайды, оны қуғынмен бала ауыстырады. **"Судан өткен ет" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қозғалыс шеберлігінің дамыту, қимылды тапсырмаларды орындауды үйрету, жылдам жеңу қатынасын қалыптастыру. **Ерікті ойындар: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бағдарлау ойыны.** Мақсаты: тоқтау рамтаны көрсетілістін тоқтап жатып лектыруды үйрету жалғастыру.	**Жауынқұртты бақылау.** Мақсаты: жауынқұрттың сыртқы құрылысымен, тіршілік ортасымен таныстыру, танымдық қабілеттерін дамыту. "Жау, жаңбыр" Жау-жау, жаңбыр, жау, жаңбыр, Жауған жаңбыр – жауған жер. Жерден шыны бақшасын, Гүлдің иісі жақсысын, Тамшы етіп шашасын, Біліп шашы кім берсін. Жау, жау! Гүлдесін бау! Жаңа Сшаков Балаларға жауынқұрттың ашық-бөлшек қажеттілігін түсіндіру, оның топырақты қопсытып, ауаландыруда ең маңызды бір екендігі туралы баяндау. **Еңбек әрекеті: гүлзарды сауытқа қайта сыруға дайындық.** Мақсаты: гүлдің айналасын айбұлан қолды ұйрегуді жалғастыру, мәнділіктерге дағды сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Қатарға тұрып болайық" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жаттығу барысында ұқыпты сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене жүйелерін қолдауға мәнмәтемдеуге; қабілеттілік, зерек болу қабілеттерін, жастайлар мәдеретін дамыту. Жаттығуды мәнділік жүзін жалбасын ұқсын өткізуге болады. Қатарға тұрып болайық, Мұжілерді көрсетейік: Бесті ой-сонда бұрып, Кіс ыңты көтерейік. Қатарға тұрып болайық, Мұжілерді көрсетейік: Жоғары қол көтерік, Бұлтқа, тиіп тұрейік. Қатарға тұрып болайық, Мұжілерді көрсетейік: Алқы ешек көтерік, Маршпен шаңалатып жүрейік. Д. Ахметова. **"Кім тез" ойыны.** Мақсаты: жылдамдық, шешімділікке дағдыландыруды болу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта ең тұлғы болады. Әр топтың қарсыласы болады. Ту жерде ең тұлғы болады. Ал, бала-балалар қарсыластарын ең тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, ең топтарына тартып алуға тырысады. Сабақ ең соңы балаларды ең жиналу ала, сол тоқ жинаған жөнді. Жіңішке тостың тұлма шабуын жасалады. Егер де тұлғаны қорғап алса, ойын жалғаса береді. **"Дөп ұстаған ешкімдер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ептілікке сөздерді қимылдату; қатынас қимылдар іштеп алға жылжу. **Ө.Бөгенбаев ерекше ойын әрекеті: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүйе мен жүйрікті ажыратыстыру.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс қатынасуынмен дамыту; ептілік қимылдарды орындау сыналы жетілдіру; ойындарға тапсыр қолдауға тәрбиелеу.	**Бибісәлемтерді бақылау.** Мақсаты: өсімдік оның құрылысы, дамуы жайлы білімдерін жетілту, тәбіғатты қорғауға тәрбиелеу. Кірпіш ағы. "Бибісәлем" Мен тамшыны, жасаймын, Дос болайық, кебісік. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді жерге ат. Тұлпарыңдан сестыра, Жаңбыр жауса себіліп. Таныныңды жіпшіп, Тығыла ғой, кебісік. А. Сүрікшов **Еңбек әрекеті: сібілер тобының балаларына ойын алаңын ашыстыруға көмектесу.** Мақсаты: еңбекқұйгіштікті, сібілерге көмектесу жастарын дамыту. **"Ұйқы ашы" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: қимыл мерекесі, ыңғыздан жүгіруді жаттықтыру, жылдам шешім қабылдауды дамыту. **"Жоғары - темен" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жетпіс мөнше, мұғалімнің сөй қимылдауға мақылықтандыру; жоғары және темен ұғымдарын қалыптау; тәбиғат құбылыстарына дағды қалыптастыруды арттыру. - Балалар, "жоғары" десе - қолдарыңды жоғары сонын, шапалыпқылыңдар, "темен десе" - темен отырып, тізеңді отырасыңдар. Жүгіреміздің алтын күн. Жерге жетер алтын күн. Құстар ұшты бізге. Сабақ ала жүйелеп. Кіш бөлдік жолетей, Жолмен біз тереңей. Д. Ахметова. Кірпішнің: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. **"Орнымды қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шеңберлеуге болу, ойынға дағды қалыптастыруды арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойынша бір бала жүгіреді, қолына орнымды болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың бірінде орнымды ұстап тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орнымды алып, орнын тастаған баланы қуып жетіп орнымды ұстарын тапқы керек. Егер тастап ойынды қуып жете алмаса баланы орнынан отырып керек. Қуушы бала, орнын тастаушы орнымды тастап, онда ойынды орнын тастаушы бала ен жалғастырады. **"Ұстаған қалпы" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жүгіру, секіру біліктіліктерін бекіту, жылдамдықпен жаттарын жүгіру қабілетін дамыту. **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, мәнсітті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	**Кішігірім балаларының ойындарын бақылау.** Мақсаты: кішігірім оның құрылысы, дамуы жайлы білімдерін жетілту, тәбиғатты қорғауға тәрбиелеу. Кірпіш ағы. "Бибісәлем" Мен тамшыны, жасаймын, Дос болайық, кебісік. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді жерге ат. Тұлпарыңдан сестыра, Жаңбыр жауса себіліп. Таныныңды жіпшіп, Тығыла ғой, кебісік. А. Сүрікшов **Еңбек әрекеті: сібілер тобының балаларына ойын алаңын ашыстыруға көмектесу.** Мақсаты: еңбекқұйгіштікті, сібілерге көмектесу жастарын дамыту. **"Ұйқы ашы" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: қимыл мерекесі, ыңғыздан жүгіруді жаттықтыру, жылдам шешім қабылдауды дамыту. **"Жоғары - темен" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жетпіс мөнше, мұғалімнің сөй қимылдауға мақылықтандыру; жоғары және темен ұғымдарын қалыптау; тәбиғат құбылыстарына дағды қалыптастыруды арттыру. - Балалар, "жоғары" десе - қолдарыңды жоғары сонын, шапалыпқылыңдар, "темен десе" - темен отырып, тізеңді отырасыңдар. Жүгіреміздің алтын күн. Жерге жетер алтын күн. Құстар ұшты бізге. Сабақ ала жүйелеп. Кіш бөлдік жолетей, Жолмен біз тереңей. Д. Ахметова. Кірпішнің: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. **"Орнымды қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шеңберлеуге болу, ойынға дағды қалыптастыруды арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойынша бір бала жүгіреді, қолына орнымды болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың бірінде орнымды ұстап тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орнымды алып, орнын тастаған баланы қуып жетіп орнымды ұстарын тапқы керек. Егер тастап ойынды қуып жете алмаса баланы орнынан отырып керек. Қуушы бала, орнын тастаушы орнымды тастап, онда ойынды орнын тастаушы бала ен жалғастырады. **"Ұстаған қалпы" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жүгіру, секіру біліктіліктерін бекіту, жылдамдықпен жаттарын жүгіру қабілетін дамыту. **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, мәнсітті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	**Гүлзарды сәндеуге бақылау.** Мақсаты: гүлзарды бөлшектер мен күшіне байланысты еңбек түрлерін бөлініп сыналыпты; гүлзарды жоғары жүйелік бағдарлауға бейімдеу; еңбекті ұйымдастыруға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу; мәнсілдерінде сәндеу тәжірибесін меңгерту, сулы бояға тапсыруға дағдыландыру. "Еңбек" Гүл жерінде, жерінде, Мұнысы ата - Еңбек. Кетпе тіпке, жерінде, Мұнысы ана - еңбек. Кыдыр анасы, ерінде, Мұнысы ата - еңбек. Сабағына жеңдеп Оқушысы - Еңбек. Қоңыраулы бірде Еңбек қаны жанбек. Н. Жанаев Педагог мен балалар гүлзарды бөлшектер және күшіне қандай еңбек жұмыстары жүргізілгін, өсіпті сөздерді ауыстырады; мысалы, топырақты қазу, тырнау, жеңілдерді отырғызу, тұқымдарды сеу, су құйғышпен суару, арам шөпті жұлу, қопсыту, күрегін жапырақтарды, сонын қалқан гүлзарда: жинау, тұқымдарын жинап жылта жинау. **Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы кеңістіктерді жинау.** Мақсаты: ауа сыпырушыны қаңқа жасыту, ауаларды еңбекке бағыну. **"Бөкулер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, ыңғыздамдықпен жүгіре білуге мәнмәтемдеуге; қуғынды жете алмайтындай тырысуды, епділік, қозғалыс ыңғыздамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар "бөкушыны" сөзінен ерікпен таңдайды, қалғаны "бөкуперді" сөздейды. "Бөкуер" белгісі жерде тізіп отырады (гүлзарда). Әубір бала, екінші айтай, өзіне бөку түсін таңдайды, тек "бөкуне" сұрауы керек, өз-өзінен кейін түсті кетіп, ойынға кіреді. Педагог (еңбек балаларына бірі) "бөкуне сатушы" болып, "бөкуне" бөкуне сатып алуға келіп кеңін сұрақтар жіберді. - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бөкуне". - Мен бөкуншыны, Үстінде бөкіне жіпшіп. Алыстан келдім, Бөку үшін тоқта берсіне "Бөкуне сатушы". - Түсі қандай бөкуне қалайсыз? Осы кезде "бөкуне" өз кезегін түсті айтады, сол түс бояуы өзін ойлаған бала сырмен сызып, қаңқа жасалды. Ал дәлелі ары қарай жалғасады. "Бөкуне" алаңдамен "сатушы" алаңдағы жолдарын сол рет қатаңы да, "бөкуне кулем кетеді. Егер "бөку" қалып, қайтып келіп, "бөкуне" бөкуне сатып алуға кайта келеді. "Бөку" ұстағанда, оны сондағы бала "бөкуне" болады. "Бөкуне" болсаңыз таңдаңыз түсін айтып, өзіне түсті қалуға мәжбүр болады. **"Кім үлгереді?" (қаңқаларды ажырату) жаттығуы.** Мақсаты: ағаша тапырушы дамыту. **Ерікті ойындар: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ерікпен бойын сақтау.** Мақсаты: ауа-тын жаттығуларды жетілдіру.

Сәуір	**Қыдыран жаңырықты ағаштарды бақылау.** Мақсаты: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, қорытындылату, сақылтыру, тұжырымдай білуге дамыту, ыстық жаңырықтарының өзге ағаштардан ажырата білуге баулу. Дауылпаз да, ашық та, Шыдам бағар міз бөгілмей. Тау етегі тұрағы, Жел – жасын бөп тұрады. (Қарағай) "Қасы – жалы сөлпеңдеп, Көйлегі бір жамылып, Өзгеріпкіш екі көйлек, Жарлығынан жылдам. (Шырша) Балалардың қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарап ажырататындарын сұрау. Екі өзен ыстықсарының ұқсастықтары мен түстерінің өзгеріп кетуінің ұқсақтары. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымын жинау.** Мақсаты: бірлігі жұмыс істеуді, еңбектену шеттерін бекіту. **"Сары ханша – сонша гүл (шалқыраушалық, жыпырық, тас, бұтақ) жинайық!" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балалардың іштар жыныс сезім сай құрастыруға дағдыландыру, пішін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құрдалар: жасыл не гүлдер, не жапырақтар, не тістар, ағаштардан түскен ұзақ бұтақтар. Педагог балаларға шифрді көрсетеді: немесе ұнатқан сонша өзіңді, балалар сонша сай іштар жыныс құрастырады. Іштар жыныс жемісі немесе шағын тостарға бөлініп, құрауға болады. **"Ұшқыш құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың ойынды жерге болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; жеңістікті бағдарлай білуге, өзін-өзінше дамыту, достыққа тәрбиелеу. Сапаның бойынша ойынды бастайтын екі бала тандалынады: бірі құстыңды, екінші қаншық. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберге тұрған баланың бірінің артына тұрып, жүгіп өрмейді. Құстың мен қаншық шеңбер-сыртында, бір-бірінен алыс тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойынша бірін-бірі қуалайды. Қаншық жүгіре бала (қалаулы бойынша немесе шаршаған кезде) өз қалпына жүгіріп кілтке тұрып алады. Сол кезде ұшқыш артқы болып қалған бала дереу қарай қашуды жалғастырады. Егер құстың қашып жүрген баланы қолына тиіп, тұтып алғанда, құстың өзі бір бағытта қаша бастайды, тез артқы бала қуалайды. **"Сұлы атты от" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қозғалыс жылдамдығын дамыту; қимылды тапсырмаларды орындауды үйрету, мақсатқа жету ұқыпсызын қалыптастыру. **Ерікті ойындар: ыңғырылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, балмөнгөн ойын.** Мақсаты: тұрақ ұяларына қарағылаған тұрақы жағына лақтырудың үйрету жаттығуы.	**Жауынқұртты бақылау.** Мақсаты: жауынқұртқа өзіне құрылымына, тіршілік әрекетіне танытыру, танымын кабілеттерін дамыту. "Жау, жаңбыр". Жау-жау, жаңбыр, жау, жаңбыр, Жауын жаңбыр – жауын тұр. Жерден шаны бұрылып, Тұзын ауа ашылып. Сәнін өзін көктесін, Бізге нақты кен берсін. Жау, жау! Гүлдеміз бау! Жаңын Сонын Балаларға жауынқұртты ұқыпты ұстау қажеттілігін түсіндіру, оның тәжірибе қолдылығы, құнарлылығын ала маңызы бар екендігі туралы баяндау. **Еңбек әрекеті: гүлдерді сөмкеге қайта сөмкеге жинаңыз.** Мақсаты: гүлдің дәнділігін дәйімді қатуды үйрету; жалғастыру, мәнділіктерге дағдыландыруға тәрбиелеу. **"Қатарға тұрып белгіле" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жаттығу барысында қарағанда сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айналаны дене мүшелерін қозғауға мақсаттандыру; кабілеттер, көрік бөлу кабілеттерін, жастығуды жетілдіруге дамыту. Жаттығуды қимылды жүгіріп қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып белгіле, Мұғалімді көрсетейік: Басты ол-екеуге бұрып, Қол ыңғыты көтерейік. Қатарға тұрып белгіле, Мұғалімді көрсетейік: Жоғары қол көтерсін, Бұлғаң, тәмсіл тұрсайық. Қатарға тұрып белгіле, Мұғалімді көрсетейік: Аяқты жоғары көтерсін, Мәрмәрдан мақалаған жүрейік. Д. Ахметова. **"Кім тез" ойыны.** Мақсаты: достыққа, бейімділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта ер тұлғы болады. Әр тұлға жарыстырылады. Тез топта ер тұлғы болмаса. Ал, басқа балалар жарыстастырып ер тобына дәлелдеулерін керек. Екі топтың ортасына сызық сызылады да, жарысушыларын жарыс-жарыс тұрады. Бір-бірінен мандарынан ұстап, ер топтарын тартып алуға тырысады. Сайтқы қай топ балаларды кім жеңіп алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңіскеге топтың тұлғы жыбыс жасалады. Егер де тұлғыны жүгіп алса, ойын жалғаса береді. **"Дем ұстаған мергендер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: екі аяқпен секіруді қимылдау: жағын жасауға тәтіп алға жылжу. **Өз бетінше ерікті ойын әрекеті: ыңғырылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, өзіне мен жүйрікті көрсететтіру.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс жылдамдығын дамыту, жеңіске қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға сапалы қатысуға тәрбиелеу.	**Кабілеттерді бақылау.** Мақсаты: кабілетін оның құрылысы, ішкіру жайын білімдерін кемітіу, кабілетті ақшаға тәрбиелеу. Кармен сөз. "Кабілеттер" Мен тәнсіпкін, жасаушы, Дос болайық, кабілетім. Жайнаса тұрып бақшаны, Гүлдермді көре кет. Тұтынысқа ыстарын, Жаңбыр жауса себілсін. Тәшенмен ыстыны, Тыныш той, кабілетім. А. Сүрекпаев **Еңбек әрекеті: сабақтар тобының балаларына ойын алаңын жинастыруға көмектесу.** Мақсаты: еңбекқұмарлығы, сабақтарға ынтамызы ынтаның дамыту. **"Үйді ашқа" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ыстық мерекеді, жылдам жүгіруді жаттықтыру, жылдам ойын қабілеттерін дамыту. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жатпаны жаттық, қарағанда сай қимылдауға мақсаттандыру, жоғары және төмен ұғымдарын ұғынуға; тәбиет кабілеттерінің дене қалыптасуынылығы арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары ұстап, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тізіңді отырасыңдар. Кұжаңдайы ашқы күн. Жерде жатқы ашқы күн. Құстар ұшты бізге. Сабақ ете жүйкете. Кіші бөлдірі жыжатай, Білімді біле тереттей. Д. Ахметова. Кұрдастар: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол төмен бейімдетуге болады. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға дене қалыптасуынылығын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойынша бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың бірінің орамалы артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды пластырьмен тастап керек. Егер тастап алмаса, ойынды өз жалғастырады. Орамал тастаған ойынды қуып жеңіп бағанын орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тастап, өзі ойынды орнын тастаушы бала өз жалғастырады. **"Ұстаған қалпы" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жүгіру, секіру бағыттарын бекіту; жылдамдықты жаттығуы жүгіру қабілетін дамыту. **Дербес ойындар: ыңғырылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, жеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	**Кіші топ балаларымен ойындарын бақылау.** Мақсаты: кіші жастағы балаларға дене қимылдарын, сәбіленшілік сезімге ойту, процестерді мен дене тәжірибесін ойындағы тыңдауға бейімдеу баулу. Балаларға кіші топ балаларымен ойындарын қимылдайтындарын байқау. Қол мен аяқтарынды, ерекшеліктерге қарағанда, баулу қозғалысы, бетпері тәжірибе, сәбіленді болатыны туралы тоқтап бастау. **Еңбек әрекеті: ойын жабдықтарының ыңғыштарды тазалау.** Мақсаты: бірлік жұмыс істеу, ойнаушы таза ұстауға баулу. **"Ах серек, ах серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мүмкіт және белгілі болуға; бағыттарды, жылдамдыққа, жылдамдықты жүгіруге баулу; балалардың тез бейімделе жеңіздеу, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын жаңа алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Арасына 30-40 метрдей жерге бір-бірінен қарама-қарсы орналасады. Екі-қатар мен ұстаулы, тізіп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары шеңбер ішіне кіріп, айтады. - Ах серек, ах серек, Бодыр сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде ол аталған бала өз тобынан шығып, екінші жүгіріп кетіп да, қарсы топтың тобына ұқсап кетуге тырысады. Егер ұстап кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өз топ тоқта қалады. Ескерту: педагог ойын-ойнау алаңда жауынсыз ерекшелерін қайталап, тәуекел беру тиіс. **"Жылдам орынға" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жылдамдық бағдарлауды дамыту, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындай білу. Жылдам жүгіру, жүгіруге, секіруге жаттықтыру. Ерікті ойындар: жаттығулар материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Дербес ойындар: ыңғырылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, жеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	**Гүлдерді гүлзарды бақылау.** Мақсаты: гүлдерді бақтау мен күтуге бейімділікті еңбек туралы білімді тереңдету; гүлдердің жіп-жіңішке жүйелілік бағалауға бейімділік; еңбекті құрметтеуге, сәбіленшілікке тәрбиелеу; өсімдіктерді суару тәсілдерін меңгерту; гүлді бояп тоқтауға дағдыландыру. "Гүлдер". Гүл ақшақ, жерімді, Мұнысы ата - Еңбек. Кесте ешкім, жерімді, Мұнысы ата - еңбек. Қыдыр ешкім, жерімді, Мұнысы ата - еңбек. Сабағыма жинадым Отырысқа - Еңбек. Қиналыстың бірге Еңбек ете жембек. Н. Жиенов Педагог: оқу бөлмесі гүлдерді бақтауға және күтуге қандай еңбек жұмыстары жүргізілуін, өткізу сөздерді қолданады: мысалы, топырақты қазу, тырнау, жыныдауды өтқыстау, тұқымдарды отау, су құйғышпен суару, ауа шашыт жуу, жинау, құрғақ жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарын жинап жинау. **Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы ыңғыштарды жинау.** Мақсаты: ауа ыңғыштарын ұқыпты жинауға, жұмыстарды еңбекпен бастау. **"Бөкулер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру, қуғыншы мен алмайтындай тырысуды, ептілікті, қолдың жылдамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар "бөкуылмы" сөзінің ұқпасы тақпақты, қалғаны "бөкуларды" сөздейді. "Бөкулер" белгісі жерде тізіп отырады (тұрады). Әрбір бала, өзінше айтай, жаны бөку түсін тақпақты, тез "бөкуды" сұрауға кезек, ол айтып кейін түсті атты, ойынға кіреді. Педагог (мейлі балалардың бірі) "бөкуды қатуды" болып, "бөкуды" бөкуды сатып алуға келіп кезде сұрақтар жасды. - Сәлеметсіз бе! Кім болмыз? "Бөкуды". - Мен бөкуыныным, Үстімде бөкуім өнімі. Алыстан мекемін, Бөку ұшқа тезге беремін. "Бөкуды сатушы". - Түсі қандай бөкуды қалайсыз? Оны кезде "бөкуды" өз-өзінен түсті айтады, оны түс болып мен ойлаған бала сырттан оларды, қаны жоқтар. Ал дәлелі ары қарай жалғасады. "Бөкуды" алмаймын "сатушы" алмаймын жоқтарды сен рет қатты да, "бөкуды кулаш кетер. Егер "бөку" қатып, қайтып жүрсе, "бөкуды" бөкуды сатып алуға қайта келеді. "Бөку" ұстаушы, оны сонымен бала "бөкуды" болады "бөкуды" балалар тақпақтан түсті айтса, оны түсті қалуға міндіт болады. **"Кім ұстарын?" (қимылдарды лақтыру) жаттығуы.** Мақсаты: алыска лақтыруды дамыту. **Ерікті ойындар: ыңғырылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ырымнан бөлек сөзбе.** Мақсаты: оқу-тәрбиелеуінде жетіледі.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Scanned with CamScanner

Ерекше тобы	ЦИКЛОГРАММА
Топтың аталуы	№ 1
Уақыты	24-28.07.2023
Тақырыптық жоспар	Көкөністер әлемі / Овощная лавка / Vegetable shop
Тақырыптың аталуы жобы	
Тақырыптың дамыту мақсаты	

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тартібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды далада қабылдау, бір-бірімізбен сәлемдесу. Отбасылық жағдай және оның баланың дамуы мен тәрбиесіндағы жағдайына жеке пікірлер алмасу.				
Еңбекке баулу	"Таза орындықтар". Мақсаты: балаларды топтағы орындықтарды таза ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту, оқу қызметінен кейін, орындарына қою. Еңбек дағдылары мен біліктілігін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктілігін дамыту. Ұжымдағы қимылдау ниеттері, олардың өнімдерін құрметтеуге тәрбиелеу.	"Біз ойыншықтарды дұрыс жинаймыз". Мақсаты: топтағы ойыншықтарды өз бетінше реттеп, уақытты өзінің қалаулары бойынша пайдалану. Эстетикалық талғамдарын, басқалардың мүдделеріне ұқыпты өнбектану ниетін тәрбиелеу.	"Асхана бөлмесінде қызметшілер". Мақсаты: балаларды мектепалды міндеттерін өз бетінше тыңғылықты, қдаз орындауға үйрету. Қолды таза жуу, асханаға кіруге ниет, дастарханды дұрыс жаюды. Тамақтан кейін қолысты тазалау. Еңбекке баулу. Басқалардың мүдделеріне ұқыпты өнбектану ниетін тәрбиелеу.	"Құлпынайдың көңілдерін жуу". Мақсаты: балаларды тәрбиешіге құлпынайдың өзін-өзіндегі мен тілек жайлдарын жууға қимылдауға үйрету. Балаларды жұмыс алдында алжапқыш киюге үйрету; жуу жаны қолдауға қажет арнайы құралдарды, сондай-ақ жұмыс орнын пайдалану; сабынды қолдана білу. Еңбек дағдылары мен біліктілігін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктілігін дамыту. Басқалардың мүдделеріне ұқыпты өнбектану ниетін тәрбиелеу.	"Кітаптарды жөндеу". Мақсаты: балаларды кітаптарды жөндеуге, жаңа мен қайтыны дұрыс пайдалануы, пайдыстарды пайдалануды үйрету. Еңбек дағдылары мен біліктілігін, кешке жалғарынуы, ұсақ қол моторикасын, шығармашылық қиялдарын дамыту. Басқалардың мүдделеріне ұқыпты өнбектану ниетін, кітаптарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

[illegible] (ұстаз үсті, сауық, [illegible]ыстыруы ойындары)	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру, көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру **"Базарда".** Не қалайсың, базарда Барлығы бар, дайын да. Жеміс-жидек, көкөніс, Ет, балық пен сүтпіз. Құрт, ірімшік, қаймақ Барлығынды тойдырмақ. Түрлі-түрлі ақшалар, Тиіндер мен жіпшелер Нан мешпен бауырсақ, Балаңтар, тоқаш тоңтақ. Усе-түбіне не қалмас, Базардан сол табысқа. Д. Атжетова **"Көкөністі таныр, атқа" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, денсаулық үшін көкөністер мен жемістердің пайдасын жайлы түсініктерін қалыптастырудың жолын салу, тілін, жүйкесін бірлікке шақыруды **"Жеребір қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың жеребір туралы түсініктерін кеңейту; көркемдік ортаның тәрбиелік-тарбиялық деген қызығушылықты арттыру Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға ұсынып береді. Сосын сол жеребірдің қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез таңып алуларын сұрайды Жеребірдің қалай пайда болғаны бір суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жеребірдің пайда болуын меңгереді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жеребір, тұман, тоңаз, қар жамылған таулар, көпірмасын, қар жауғаны, бұршақтар ағады, жапырақтардың түсіп жатқаны, қарлы күн жатқаны.	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер).** Мақсаты: балалардың жеміс мен көкөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тікбұрышты, үшбұрыш сияқты пішіндер, жемістер мен көкөністердің несиелері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тікбұрышты, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерге сәйкес зат атауды дұрыс қарайық. (Балалар жемістер мен көкөністерді атайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіруміз? (Жемістер, көкөністер) - Суреттегі көкөніс пен жеміс және ұқсас геометриялық пішінмен үстін бестырып қойыңдар. **"Қарама-қарсы сөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруға дағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың шапшаңдығын дамыту Құралдар: қаймақ, дәм мешпен; мешпен жұптар арасында жүретін зат (жалқау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жарыстайық. - Кімге қарай қаймақтың сабын сөз балаға қарастырып. Сол балалардың бір айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. - Егер білмеген балалар болса, шаршы білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады - жақын - алыс - үлкен - кішкентай - ұзын - қысқа - қоңыр - бетпе - тұлыпты - мойынды (тыптыпша арқылы анықтасуға болады) - бөлу - жинау - ашық - ұстап - артында - алдында - бөлек - ілеке - қатты - жұмсақ - ауыр - жеңіл - сол жақта - оң жақта Құрылымы: жаттығуды ынтамызбен ұйымдастыруға болады.	**"Кім кім атайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау Педагог балаларға көкөністер мен жемістерді жорып, бөліп, жинар ыдыстар жайында мағлұмдауы ұсынады. Құралдар: жемістер мен көкөністерге тиісті адамның сөйлеті туралы суреттер. **"Кайысы ем ауыр?" мағыналық жаттығуы.** Мақсаты: балалардың заттардың көлемдері жайлағы түсініктерін бекіту; заттың өлшемі немесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зеттаңдыққа тәрбиелеу Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, кілт) Педагог ауыр дөңгелек пішінге ұқсайтын, сонан соң сопақшаға ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғанын кейін балалар өлшейтін заттарды қолға алып, кайсы немесе не ауыр екендігін тексерсін тайды. Жаттығуды тек өз заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың салмағы мен оның салмағы бірдей екенін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттерінің қанша ауыр туралы айтады Мысалы: ауыр шары немесе ауыз толған, қарбыз - жиналған ыдырмы мен тұлыпдарына толған (ағаш су салматы қоқды)	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды заттарды шартқада бөлгенін білгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді тартудан тізбекке қояды, салады. Әрбір тарт зат немесе суреттің арасында бірлі артық болып саналады. Артықты таңу үшін балалар тартпа арасынан бірінде артық заттың немесе суреттің жолы (зат атайды Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы. Мақсаты: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп оқуға шақырып жаттандыру Тәтісін-ай, ыдыс жиісі-ақшалар, Сүбісінен-ақ жойыз оны табатын Сүт бөткасын таңды асқа берінз Дені сауылмаса пайдасыз-ет екен Ұнаса пісіп бауырсағын, бәлішін, Тәттілерін дастарханның сан түрін. Жыпы-жидек дәруменге бай екен, Ен дәмдісі тәжірибе тәтті нан екен. Д. Бәлембаева.	**"Дәмнен" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: баланың тәттілер жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сөйлеу тілінің бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайлағы бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру Ойын жолы Суреттер сәйкес келетін карточкалардың бірінде қатарлап тізіп қою, ең бұрын берілген карточкалардың қоюы, ол жеңіп шығады Қажетті құралдар: бірдей кос суреттер, әртүрлі ойыншықтардан бейнеленген қалыптар 5-6 см карточкалар **"Фант" ойыны.** Мақсаты: балалардың білгіш тақырып бойынша түсініктерін жаңартылуы; сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақты, жұмбақты өзіне тусіріп айтуға шақырыпу, есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылыққа тәрбиелеу Балалар, жиналып тұрып, алдыларын тақырыпқа байланысты сөздерде мазмұнын айтып жатады Егер біреу ойлаған, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, ол тақырыпқа байланысты көркем сөз ұстап жатқа айтады
Таңғы жаттығу	Қимылды жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға мүмкін етіп, жүйелеп жаттығу қолын қалыптастыру Ах, балалар, тұрайық, Алаңнан ұрайық. Оңға қарай жүріп, Солға қарай жүріп, Бір етіріп, бір тұрып, Бойымызды созайық, Белімізді жазайық.				
Таңғы ас (көркем сөздер, қалыптастырылатын білгіліктері мен дағдылары)	Асқана құралдарын ұқыпты қолдану білікталығы, атаны айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу Дастарханға келі жайғас, Дайын тұрыс таңғалып. "Ас адамның арқауы"- Нан қосып же ұрайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап ал қолыңа.				
Оқылым, жу қолыстар	Балаларды ТОК дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары				

Қорытынды	"Жаңғыр - тамам" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтінмен мәнсіз, ұғынып сөй қимылдауға мәжбүлестіруге, жаңғыр және тамам ұғымдарын пысықтау, табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жаңғыр" десем - қолдарыңды жаңғыр сияқты, жапалақтайсыңдар, "тамам десем" - тамам отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерге жылу алтын күн. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті өзекте. Көп болдық мәжілетте, Өскенге бақ теректей. Д. Атаметова. Қорытынды: жаттығу сөздерін ырғақпен айтып, балаларды сөз тізбегін бейнелеуге болады.	Ойындар: "Кезекшілерге арналған ойындар". Мақсаты: балалардың дастарханды қалай жаю қажеттігін есіндегі түсіру, реттілігін сақтай отырып, тәжірибе арқылы өтуге үйрету, ұқыпсыздық жұмыстың өзектілігін тағы да Кезекшілік барысында қажет емес дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру.	"Қажеттер дүкені - бұл...?" тақырыбына әңгімелеу. Мақсаты: балалардың ақылы дүкені жайлы түсініктерін нақтылау, сайлауларын білдірету қажеттер мен жеңістерді, сатуды мен сатып алуының ерекшеліктерін нақтылайтын ұғымдарды қалыптастыруды жалғастыру.	Сөздік жаттығуы. "Адамды қалай жуамыз?". Мақсаты: өзінің сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру, ұсақ қол моторикасын дамыту, балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру Біз қамқор болып жүрміз, (Бас бармақтарды көрсету) Жерімізді мекенімнің түрмеге. (Жерді тұрмаға қақпу) Қолға табиғаты алып, (Сауысқарды қолға, екі алақанды, айқастыра, бір-біріне ұқалау) Ұқалап, жуып берміз. Кеше - екі қол алақанай, (Сауысқарды қосып, бірінгей бүгіп, екі қолды ырғанып қосып, "тербету") Шұғыла алтын айдай. Қолға кесіп алып, (Жұдырықтарын, қолдарын алыстырып, алмай ортасына бақып, айналдыру) Айналдырып, жуып берміз. Д. Атаметова	Ойындар: "Бақшада не өседі?" Мақсаты: балаларды қарапайым сөйлем-сөздер байланысын орнатуға үйрету, нәтижелерді бөлігін бір ретпен орналастыру; қалай дұрыс тамақтану керектігі жайлы түсініктемі алып келу
Балабақша мектеп бөлімімен УОК	Көркем әдебиет "Жайлы жаңар, түні туралы ертегілер анықы сөздер" Мақсаты: Балаларды ертегі мазмұнын тайуақыттардың мінез-құлқын, іс-әрекетін түсіну, қимыл іспінде тұлғаны жаңа қалыптарын көре білуге жаттықтыру; жаңғыр мен ертегіні салыстырып, қайсысы анардет мінездеуін жаңын оянын анықта білуге үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту; ынтарта қамтыр білуге тәрбиелеу.	Құрастыру "Қажеттерге арналған сөбет" Мақсаты: Балаларды үлгі сызма бойынша құрастыруды үйрету; сөбет салу туралы балалардың ойларын жетілдіру; зейінде және қолдың ұсақ моторикасын дамыту, сөздік қорын кемейту, тапсырмаларды орындау мезгіл ыңғайлылығына, тілге ауыр нәтиже білу қабілетін тәрбиелеу. Музыка "Жаңбыр" Мақсаты: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру, шығармашылық белсенділігін дамыту. Музыкалық ойын барысында көбіктерден мәнсіз қимыл-қозғалыс арқылы жетіле білу; музыкалық жолаттарда қатты және тыныш дыбыстарды ажырата білуге қабілеттерін қалыптастыру.	Дене шынықтыру "Пайдалы қажеттер" Мақсаты: Балаларды жаттығу барысын жаттыруға жүру; тамақты асынан соң бүйрінен алға еңкейтіп жүру дағдыларын дамыту; балаларда ақтарын алдын, қолын сөмкеу; 10 см жоғары қатырылған арқанмен асынан соң бүйрінен алға еңкейтіп жүру дағдыларын дамыту; дене шынықтыру құралдарын пайдалануға мүмкіндіктер	Жаңғыру "Қажеттер мен жеңістер" Мақсаты: Балаларды жеңістер мен қажеттердің тамаша мен оларға тән ерекшеліктерді жетілдіре көрсете білуге үйрету; жаңғыр мен тәтіндірбұрышты қағаздан ағуды пішіндерді қиып алу дағдыларын қалыптастыру; жасарлап бүктеу тәсілі арқылы зеттарды қимыл жаттықтыру; жапсыруға деген қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу	Көркемдік ортаны танысу "Қажеттер" Мақсаты: Балалардың қажеттер туралы білімдерін анықтау, қажеттер бақшада өсіп деген қажеттер бөлуге; қажеттерді сыртқы түр бойынша ажырата білуге, оларды атауға үйрету, сөйлеу, ойлауды дамыту; адамдардың жұмысына, олардың еңбек нәтиженде ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

Сәрсен	Бөлмедегі ойындарды бөлісу (ойын). Мақсаты: балаларды ойындар көмегімен сыртқы пішін және оқу әрекеттерін байқауға, сұрау әрекеттерін есептеуге бөлу, ойындардың адамның еңбегі нәтижесінде есептің, өлшем мен пайдалы екендігіне көз жеткізу. Кіндік түсі ақ тұлымын көктемде мұнастағы топырақты алдын-ала өтіп, содан соң өскінін бөлмедегі топырақа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қоңыз, арам шөптен тазалау, суару ұғымдарын іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өлшемін мен жапырақтарының ерекшелігін байқатуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жау алдында жүу қозғалысын есептеу, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын есіне түсіру. Еңбек әрекеті: өйлем алаңын ағаштардан тұтқан құрғақ бұтақтардан жинау. Мақсаты: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге бөлу. "Қиялар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; қимыл координациясын дамытуға, ақылдауға күш бағытталған мақсатқа бағыттау. Құралдары: ішінде жарқылай құма салынған 0,5 л пластик шөлмектер. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-бірінің соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру, жүгірулер шеңберінің, көлемінің бағдарлау қабілетін жетілдіру, сөтілмеге, достыққа тәрбиелеу. Құралдары: ешкім белгі бойынша балалар жиналар шалқыстарын бөлеу үшін, бөлістіргіш (таяқтар, бірмелер, орындықтар, сатылар) жыдан шығып тұру тиіс. "Шеңбер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ынсанды кеңейуді, өтіпкеп дамыту, халық ойындарына қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ерікін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, сөздіктерін сөйлеу. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту, негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру, ойындарға сапалы қосылуға тәрбиелеу.	Бөлмедегі ойындарды бөлісу (сабақ бен қатысулы). Мақсаты: балаларды сабақ бен қатысулардың сыртқы ерекшеліктерін байқап, салыстырып, анықтауға бейімдеу; ойындардың адамның еңбегі нәтижесінде есептің, өлшем мен пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сабақтың ұсақ, қатыстаушы кесек тұлымдарын көрсетіп, контекмен мұнастағы топырақа алдын-ала өтіп, содан соң өскінін бөлмедегі топырақа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қоңыз, арам шөптен тазалау, суару ұғымдарын іс-тәжірибеде көрсету. Жер астында жез қазан, Жүгіп болар ас қазан. (Сабақ) Сабақ бен қатысулардың сұлулығы қорқылайтындығына көңіл аудару, нәзік дайын өсіпкін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқатуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жау алдында жүу қозғалысын есептеу, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын есіне түсіру. Бөлмедегі сабақ бен қатысулармен бөлісу. Мақсаты: ойындарды салыстырып, қорытынды жасауға үйрету, ойындардың ешқ тек ерекшеліктер мен қасиеттер туралы түсініктерін бөлігі, ағаздың өсуі үшін қажет құбылыстарды атауға дағдыландыру. Зерттеу: Сабақ бен қатысулар тұлымын анықтау (түсі, өлшемі). Бөлме ішінде өсуі үшін қажет ағу. Ерікті-тәрбие бірге ерікжалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бөлмедегі мәнен ойындарды жинау. Мақсаты: ойындарды қалып алуды үйрету; топпен бірге жұмыс жасау ұйымдастыру тәрбиелеу. "Ойындарды ата" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: достық қатын алу білектілігін жетілдіру, ойынды атауларын бекіту. "Бауырлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; күшінмен жете алмайтындай тырысуды, өтіпкеп, шапалыс жылдамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар "бауырымы" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бауырлар" сөмкайды. "Бауырлар" белгісі жерде тізіп отырады (тұрады). Орбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бауыр түсін таңдайды, тек "бауырым" сұрағы кезде, ол ойлап қойған түсін есіпп, ойынға кіреді. Педагог (кейін балалардың бірі) "бауырды сатушы" болып, "бауырым" бауырды сатып алуға келгін кезде, "бауырымның" қандай түсін таңдағанын анықтайды. "Бауырым" алаңының "сатушы" алаңына келіп алып сан рет қайтады да, "бауырды нұсқап кетеді. Егер "бауыр" қашып, қайтып келсе, "бауырым" бауырды сатып алуға қайта келеді. "Бауыр" ұстальнса, оны сондағы бала "бауырым" болады. "Бауырым" балалар таңдағанын түсін айтса, өзге түсін қалуға мәжбүр болады. Ой бетінен ерікін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар: жүгіру тәжірибесін жетілдіру. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту	Бөлмедегі ойындарды бөлісу (ойын). Мақсаты: ойынды өзге ойындардан ажыратуға дағдыландыру; ойындардың жол, тәсілін жалпы мектепте ойнаудың жолы мен ойындарды бөлмедегі ойнауға тәрбиелеу. Қалың ішінде ұмтылды, Шашырдым ышылдады. (Ойын) Ерікті-тәрбие бірге ерікжалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ойындарды жинаудағы ұқыпдық еңбек. Мақсаты: жылдық жұмысқа үйрету, ерікті-тәрбие еңбегін қадірлеуге баулу. "Ойындарды кім жылдам отқа?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша орындауға, шығармашылық, зейіндеуге, ұстамдылық тәрбиелеуге бейімдеу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жаттығу жүгіруге машықтандыру, шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қолдары бойынша немесе санамақ арқылы таңдайдауға болады. Ойын басталар алдында шеңберлер шеңбер сыртында бір-бірінің алдын тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүрп сөздерді айтады: - Мысықтың мекіреі, Жүрегі аулада ашынай Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тақтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қашып болса, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" ұшып ұяға жол ашып бере жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өтпейді: ұяны, қолдарды тағы түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар ата-зерек болу керек, бірсе қолдарды көтеріп, бірсе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуалаңдағын реттеп жүр - бұны меңгеді. "Тышқан" ұстальнса, кезекпенді жүгіртуге болады. Ой бетінен ерікін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар: "Таңтар". Мақсаты: тепе-теңдікті, қимыл-қозғалысты дамыту	Бөлмедегі ойындарды бөлісу (ыстықмен). Мақсаты: балаларды ойынсыз сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; ойындардың адамның еңбегі нәтижесінде есептің, өлшем мен пайдалы екендігіне көз жеткізу. Алаңа талда алуан алма, Алыпсыз болмай жұмыс салма. (Қызанақ) Қызанақтың ұсақ тұлымын көрсетіп, контекмен мұнастағы топырақа алдын-ала өтіп, содан соң өскінін бөлмедегі топырақа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қоңыз, арам шөптен тазалау, суару ұғымдарын іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өлшемін мен жапырақтарының ерекшелігін байқатуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жау алдында жүу қозғалысын есептеу, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын есіне түсіру. Еңбек әрекеті: бөлмедегі құрап қалған жапырақ, бұтақтарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбекті бағалауға, ынтымақтық пен тәжірибеге тәрбиелеу. "Тыш-тырнақай" ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу, шапшаңдыққа, зеректікке, нәрестіні бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі саналған сөздердің кейін ұстап алушылардың рөлін атқарып болады. Ал, кімсің, балалар, Бір, екі, үш - деп, кімсіңдер! Бір, екі, үш! Ал тарқадар! Бұл сөздердің кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанда, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Ойт сандарушілер ақ жаттығуларымен" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларда тоғыз сезімді дамыту, белгі бойынша қимыл-қозғалыстарды орындау білікпетін дамыту, жылдам бір жаңа екі қатарға тұруға жаттығыру. Ой бетінен ерікін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту. "Кім алыс секіреді?" жаттығуы. Мақсаты: ұзындыққа секіруді үйрету. Ой бетінен ерікін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту, негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру, ойындарға сапалы қосылуға тәрбиелеу.	Жаңы бөлмедегі жұмыстты бөлісу. Мақсаты: бөлмедегі кілтті, жаңа жылдың еңбек туралы білімді тыңыстау; ойындардың жол-жау жүйесін бөлісуге бейімдеу, еңбекті құрметтеуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Еңбек". Гүл жорсын, тәрелі, Мұнын ата - Еңбек. Кеуде тасын, зерлет, Мұнын ата - еңбек. Қарға ұясын, ерлет, Мұнын ата - еңбек. Сабағына жиналып Отырысын - Еңбек. Қиялысын берік Еңбек ғана жолбек. Н. Жанаев Педагог пен балалар бөлманы бөлуге және күтуге қандай еңбек әрекетін жетілдіріп, өткіл сөздерді қолданады, мысалы, тәліректі жуу, тырнау, жоюларды отырғыш, тұлымдарды алу, су құйғышпен суару, арам шөптің жуу, қоңыз, ұзын сабақтарды бөліп, кемінсті жинау. Еңбек әрекеті: ойындардың құрап қалған жапырақтарды жинау. Мақсаты: бөлмедегі еңбектің маңызды екендігін түсіндіре тарту, қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. "Орнаңдағы ашқа" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, таңдап сөздерін айта жүрп, қимылдарды жасауға, бір-бірімен соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "ақ" болып тағайындалады (ол қалауы мәнсіз санамақ бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Ақ" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, таңдап сөздерін айтып, сабақта жіберілгін жоғарғы ұсқап, "ақта" қарай жүреді. Ормандағы жұмыс Құрылысты кім екен Терп, терп алабы, Сабағыңыз сәлемдік Балалар, жақын келді, Ақ жіберіп берсін. Сөзды сөздерді естіген "ақ" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмаған болады. Ұстап алу - бала қолын тиіп болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі ойынға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "ақ" қашқа бала ұстап алғанын санайды. Ойынды жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнауға болады. "Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды шеңберлерге бөлуге ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру, күш-жігерін дамыту. Ой бетінен ерікін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дыбысқа құлақ ойындар. Мақсаты: ұсақ қол моторикасын дамыту

Scanned with CamScanner

Серуенге дайындау	Балаларды шешіну кезінде бір-біріне көмектесуге, өзінің киіп-шешінуін уақыт алмас айтуды үйрету.				
Түскі ас	Жұмыр ыдыстарын бекіту, үстелге бағынуға ұтқыр мазмұнмен назар аудару.				
Күнгілгі ұйқы	Балалардың ұйқысының жайлы болуына жағдай жасау				
Біртіндеп тұрғызу, шынығу іс-шаралары	Жалпы табандылықты алдын-ала мақсатында дене сауығу жаттығуын жүргізу				
Бесін ас (қалыптастырылатын көзқарастар мен дағдылары)	Мәдени-гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту және оларды пысықтау				
Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, ақ қаңсылы, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	"Логикалық емес байланыстар" дидактикалық ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. Барысы: Баланың алдында әртүрлі заттар бейнеленген карточкалар жатқан. Балалардың бірге суретке байланысты сөз табуға бейімделу. Әр ассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау. Нәтижесінде кездейсоқ оқиға пайда болуы керек. Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру". Мақсаты: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; инбоксуйлаттеке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші алдын-ала балаларын құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, механик-құрылысшы, тас қалаушы, ағаш тақушы, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады, өздеріне қажет кілемдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Тәрбиеші балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар ағаш тақушы, жүргізуші, қорғаш қалаушы мен механик-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Тәрбиеші диалог барысында ойынмен орындағы сөйлеу тілінде, қауіпсіз әрекеттерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды сәнмен үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге көмегі, жұмысты жоспарға сәйкес орындауы, үй тұрғызуда көптеген әрекеттерге қатан сақтау.	"Ой, сұ, асқан, жер" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың жақсы, жамсыз табиғат жайлы білімдерін бекіту, ағылшынтарын, қиялдарын, зейіндерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Барысы: Балалар жарты шеңбер (доңғыр) құрып, қатарда отырады (тұрады). Бірінші кезекте ойын жартын түсіндіру мақсатында жүргізушінің рөлін педагогтың өз орындауы мүмкін. Жүргізуші доппы әр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от" немесе "су", немесе "аспан", немесе "жер"- деп айтады. Доппы қолын алған бала, әр белгі сөзіне әрқалай жауап береді. Мысалы,"от" - өзіңнің айтқаң," су"- балық дауы, суда тіршілік етеді, су асты жануары, "аспан" - құстың атауы немесе , ұшқыш жандік,"жер" - жануардың, жандік аты. Сюжетті-рөлдік ойын "Кітапхана" Мақсаты: кітаптың қызметтерінің жайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарды өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы: Ойын барысында балалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапхананы оқырман формуярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекаман жұмыс, кітап береді, оқу залында кітапханады қажет кітапты таңдауға көмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара жорғынмен бөліседі.	"Шешіншіге ие кім?"- дидактикалық ойыны. Мақсаты: заттардың ортақ белгісін біліпсіз (киім, мақсаттары) топастыруды үйрету; ой ұшқырлығын, есту зейіндерін дамыту. Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана" Мақсаты: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың мамандық қызметтерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу бағыттарын дамыту; жанашырлыққа, бақыларға қамқорлық таныту, өзгеге көрсетуге тырысуға тәрбиелеу. Барысы: Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлініп, арнайы ыңғайлы міндеттерін таңдайды: дәрігер (науқасты қарайды, жағдайын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике (дәрмекті қалай қолданады, емдеу жұмыстарын жүргізеді), науқастар (жұмысқа бағынады бейнелейді). Ойынды мамандар қолдануды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қарағанда сапа көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастарын жағдайына жанашырлық таныту, қамқорлық көрсетуіне ұсынуы керек.	"Жанбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың жанбыр туралы түсініктерін кеңейту; қорғаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Пәнаралық балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға ұмтылдырады. Содан соң жанбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез таңып алуларын сұрайды. Жанбырдың қалай пайда болғаны бір суреттер нәтиже қарап, балалар, педагогтың бірге, жанбырдың пайда болуын анықтайды. Құралдары: суреттер: мұз, ак бұлттар, сұр бұлттар, жанбыр, тұман, тозаң, қар жанғанда тұман, мектептесік, қар жауғаны, бұршақтың өткені, жаңырғыштың түсін жатқаны, қарлың ерін жатқаны. Театрландырылған қойылым "Аяқ-жанар". Мақсаты: балалардың ой бітімін тыңдаушылығын ойындарды ұйымдастыруын үйрету, рөлдер мен міндеттерді өзара бөлісу бағыттарын жетілдіру, шығармашылық дербестікті дамыту.	"Бір себеп ата" дидактикалық ойыны. Мақсаты: бағытын жетілдіру ұғымдағы ұғымдарға жалпылама сөздерді таңдау, жалпылама сөздерді бекіту: көкөністер, жемістер, жидектер, гүлдер. Сюжетті-рөлдік ойын "Сұлулық салоны" Мақсаты: жасөспірімдер мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындарды ұқыптап, мәдениеттілікке тәрбиелеу. Ойында өзара рөлдік әрекеттесуді орнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына шақыру. Барысы: Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдерді бөліп алады: ойыншы шебер, ермек шебер, өзін жуушы, клиенттер, тырнақ ерітуші. Қолөнерлер сыртқы көмектерін немесе, жасөспірімнің қаяпт анықтаушы, жеңіл қимыл беруі етпесе, жасөспірімнің немесе, тілемемі жасайды, қызметтер үшін алғыс айтады. Шашпірімнің бастың жуады, мотрада, тарайды, шашты қиады, шашты бояйды, шаш күтім бойынша кеңес береді, тырнақ ерітуші маникюр жасайды. Екін жуушы сығырмы, қолданылған ерітіндіні ұқыптырады. Тәрбиеші қажет болған жағдайда жұмысты бағыттайды, диалогты сөйлеуді ерітуге шақыр етеді.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын көзқарастар мен дағдылары)	Тәжірибелікке тәрбиелеу, өз міндеттерін уақытты қарауға, тәрбиешінің ұсынысы сұбелеуінен, дұрыс киіну реттілігін бекіту				

Scanned with CamScanner

| Сәуір | Бұлттарды бақылау.
Мақсаты: тақырып тақырыбын ашуғамағы жайлы түсініктерін кеңейту.
"Бұлт"
Тұманық, тұнық көк аспан
Жайнап ғана жатыр сұлу,
Көгілдірлі ашасын
Кілем жылжып бір тип бұлт
Кенет дауыл сап етті,
Қайтадан мені қалдырды.
Бұлтты айдап жетті
Бұрылтпырмай артына!
Мұхтарлы Мақтаев
Еңбек әрекеті: күн тұрағына жаңу.
Мақсаты: бірлік еңбек ету білектілігін қалыптастыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу
Қиял қаптарын қолдану
Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту
"Кірпішке мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, жаттығуға тәрбиелеу
Ойыншылар екі топқа бөлінеді, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Кірпішкілер" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.
Бір ойыншының қолында арқаны бақшаушы ретінде таңдайды. Бақшаушы екі қаптың арасының ортасы-қарсысы жүрмі дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалаушыны "шақпақ" немесе "шақшатар" деп қосады. Сол кезде бастауышы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнелсе де, ату аталған топ ішінде тұрады. Оларын мақсат - қиялан топтағыларын бауын ұстап алу. Ұстаған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.
"Адамдар" ат қоймалары ойыны.
Мақсаты: сөздік қорының кемшілігін толтыра отыр, жаңасын дамытуға тәрбиелеу
Ерікті ойындар: ыңғайлаған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дәстүр ластырып, қатып алу | Мақалдарды бақылар.
Мақсаты: балалардың түрлі жаңалықтар туралы ұғымдарын ауыстыру, табиғат сұлулығына сүйіспеншілік білектілігін тәрбиелеу, сөйлеу тілін дамыту.
"Құмырсқалар, арылар – қоңыздар дос, аңдар".
Міне, қызық тойлы ауыл!
Ойын-сауық, ойын ауыл.
Қазан асқан, от жанған,
Құмырсқалар құрайлан,
Мақалары сырнайлан,
Ұқсас жатар жан-жақтан...
Қатқыл, жылы көмеңей,
Пендешілер мұрын ауырмен
Неше түн кебеңе
Шыбын-шіркей ыңырсын,
Қобызын тартып ырыңдап,
Қазан қапты бұзаңа.
Ө. Тұрмаханов
Мақалдарды бесік қасқай жаңыстарда білетіндерін, мақалдары жаңыстарға неге жатқыратынын балалардан сұрау.
Мақалын "Құмырсқаның құбылмы неге ойыр?" атты әрекет жасауда қандай ерекшелігімен туралы әңгімелеу.
Еңбек әрекеті: бақшаны ретке келтіру (ағаштан жапырақтарды жинау алу).
Мақсаты: ересектерге қолғабыс етуге дағдыландыру
"Өтпеймін" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды бірлік, жолдаған ойын ережесін сай ойнауға шақыру; бір қамсай білет бойынша, жолбер бойынша бірінде бір, бірінде екінде жаңда ауыр, содан соң жылдамдықты қосып, ауырлауға дағдыландыру; жүгірулер жаттығуын дамыту, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу
Ақырын-ақырын өтіп,
Отыпмейін қоңғатпаңа.
Жылдам-жылдам ауғаңа,
Шеңберді айналдырыңа.
Д. Ахметова.
Сонты сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын бесіктеді, денелеуі.
Ойын бірінде рет қайталану мүмкін.
Педагог барлық балалардың бірінші қимылдауын қадағалап ауру керек. Шеңбер бойынша ауғаңа ұқсас, балаларды бір жаңа бұрып, бетпарақ жолбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды жоғарылауы басты мақсат - жіп жылдам ауғаңа. Орбір бала қимылдар кезінде шеңбердің бір жаңа бойынша ауып, бұқа шеңберден шығып жатқанын бақылайды.
"Кім, сөздейін" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: қозғалыс белсенділігін, ұйымшылдық сезіну білектілігін дамыту
Ерікті ойындар: ыңғайлаған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Дөңгелек пен дөңгелек", мақсаты: тепе-теңдікті дамыту | Күнді бақылау.
Мақсаты: күн-жалпы жарық хаос мені жайлы ұғым қалыптастыру, жалпы ауа-райы, мерзімдік өзгерістер жайлы тұжырымдау.
Балалардың тақырыпқа, ойлауға, қорытынды жасауға жетелеу.
Керемет сөз. "Күн нұрына мен қалып!"
Арайлы таң атады,
Қызарпақ, бетінде.
Күн нұрына мен қалып,
Қуаныдан үн қатадым.
Ж. Нәжімова
Еңбек әрекеті.: ойын алаңындағы гүлдердің арасын тұнық, жіпшіні жаңыстырмаған тақалар.
Мақсаты: еңбекке баулу, ересектерге көмектесу міндетін тәрбиелеу
"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жақа жаңыңдар ауғаңа және бір-біріне қатысқай, бір жерге жинауға дағдыландыру; жүгірулер ептілігін, жылдамдықты бағдарлау; көбелекті ұстауға, ептілікке, дәстүрге тәрбиелеу
Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жолбер жаңыңдарын білер үшін, бөлшектерге (таяқ, бірмалар, ағаңдықтар, қатыларға) жыққан ыңғай тұру тиіс.
"Жылды лебрекет" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: балаларды кім жолбер жасауға үйрету; жаттығуды ұқыпсыз іс - әрекетпен бірлестіріп, тапқырлық пен ерікті ету ыңғайсыны.
"Үш тайқа" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды жүгіруге, жылдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; жылы қолда қолда ерікті ретпен, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру
Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірінде жүрмде бірінде тоқ балалар ұқсас ұйымдастыруға болады.
Ерікті ойындар: ыңғайлаған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгіруге дап қатыру | Жылы бақылау.
Мақсаты: жылы табиғат жайлы ұғымдарын кеңейту, жаз жайлы білімдерін бекіту, бейнелеуіштікті дамыту, қатты жаз кезіндегі жүгіруге ережелерін айту.
"Тұтқынның ұрлық, лектаны жолбіреуінде" жаттығуы.
Педагог әрбір баланың алдына тұтқын мен лектаны (ағаздан қылғаш жолы тәжірибе) береді.
- Балалар, қазір біз жаңаны ешкімге ұрлауға жасап, тұтқындағы жолы ұрлап ыңғарамыз.
- Мен "жаз қатты ыстық тұр" десем, сендер қатты ұрлап, лектаны қатты жолбіреттіңдер.
- Мен "жаз бауы сақты" десем, сендер тұтқынға жырын ұрлап, бау жолы білдіреттіңдер.
Еңбек әрекеті: ешқ тоқ балаларына ойын алаңын жаңауға көмектесу.
Мақсаты: еңбексүйіштікке, жасы кішілерге көмектесуге тәрбиелеу
"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесін сай ойнауға мамыстандыру; зерттеуге, зерттеуімен, дамуға дағдыландыру; ептілікпен тәрбиелеу
Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тұ сыртына ыңғады да, алыста лақтырады. Балалар ақ сүйекті лақтырғанға бағытын жүгіруі керек.
"Ақ сүйек" жерге түскенше кейін тәрбиеші: "Ақ жүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның жарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдіреді, тәрбиешіге тез жеткізіп беруі керек.
Егер балалардың бірі байқап қалса, жүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек ежеп берінді.
Сейтіп, жүйекті ешкімге жетпейтін тәрбиешіге тейіп өткен бала жеңімпаз атанады.
Жабысты ақ сүйек.
"Біз — жеңіл балалармыз" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: тәрбиешінің тапсырмасын мұқият тыңдауды үйрету, зейіндерін дамыту, тапсырмаларын дұрыс орындауын қадағалау.
Ерікті ойындар: ыңғайлаған материалмен алаңдағы ойындар, дәстүрге қимыл-қозғалысты дамыту
Мақсаты: қабырға жанындағы дәстүрге ойын ұстаздарын пысықтау | Көлеңкені бақылау.
Мақсаты: "көлеңке" ұғымын бекіту, көлеңкенің пайда болуы уақыт, күн мен бұлттың өзара байланысы. Балалардың назарын жазуы: бұлт күнді жапқан кезде, жердегі бәрімізге бұрынғыдай көлеңке қалмайды.
Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы гүлдер гүрлер көшеттерді (бақшаны) тоқа ауыстырып отырыңыз.
Мақсаты: гүлдің айналасын бойын қалсы, гүлдерді топырағынан бірге тоқаштап кешіке отырғызуды үйрету жаттығу.
"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс мәдениетінің, жылдамдықты, ептілікті дамыту.
Ерікті ойындар: ыңғайлаған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгіру білектілігін жетілдіру.
"Адамдар" ат қоймалары ойыны.
Мақсаты: сөздік қорларының кемшілігін толтыра отыр, тілдерін дамыту
Екі топ бір-бірінің қарсы-қарсы тұрады. Оларын арасына бауы сызылып жүгіру керек Ойын тақырыбы берілді. Алта тақырыбынан бойынысты, тақырыптарды қолдануға болады, сонымен сөздерді, бұлшарды, белгілеген ерікті немесе дыбысты атауға болады. Қазет сөзді атап, қаны жасалады, бөлшегін сызыққа бірінде жетпен топ жеңіске жетеді.
"Жылмаңмен" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: бастауышының және бір-бірінің сонымен байланыстарды ажырата, тілбетті үйлей, ұрмаңшыны сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру |

Scanned with CamScanner